देवाच्या नावाने

राजकीय ख्रिस्तीधर्माचा अपयश

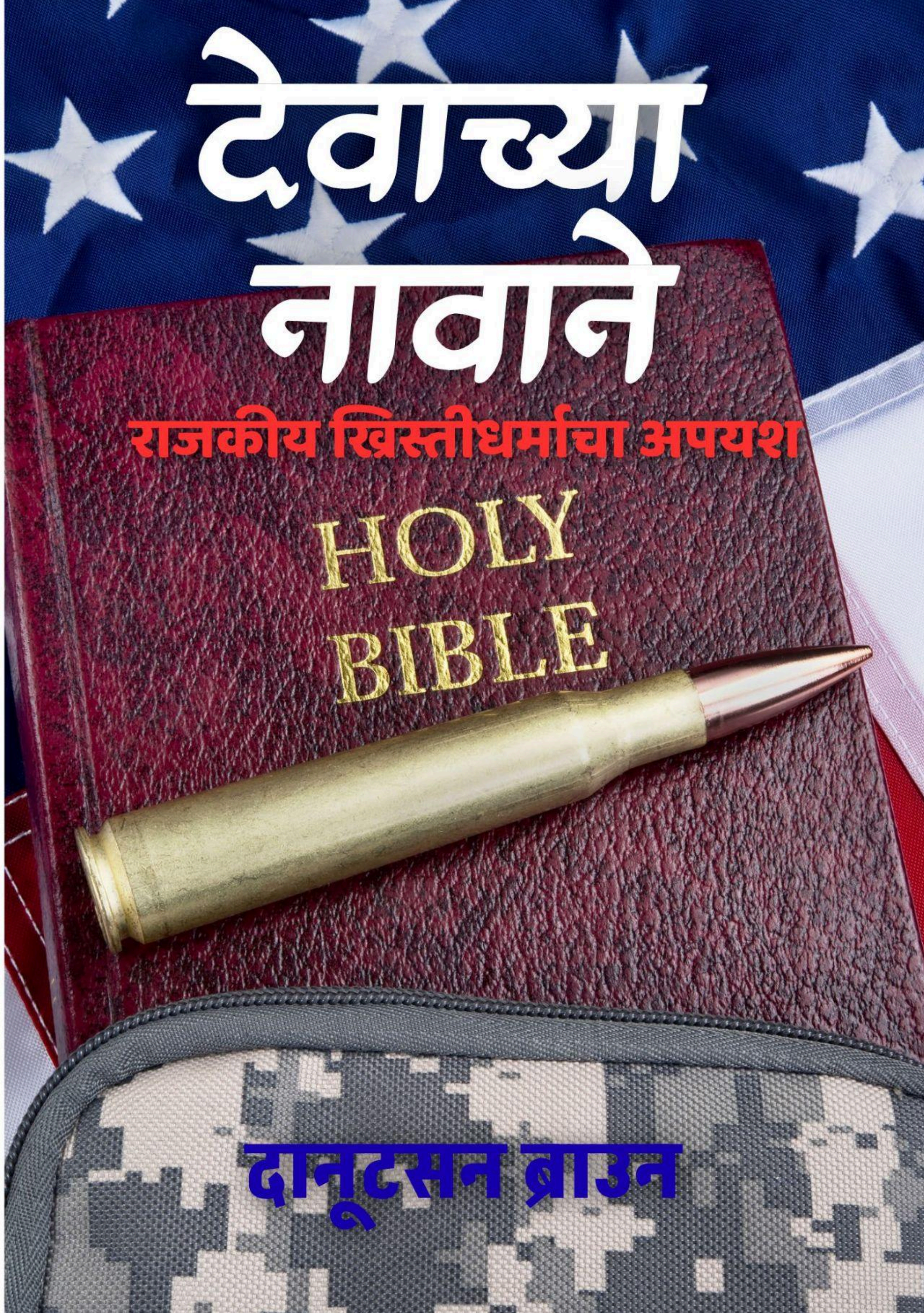

दानूटसन ब्राउन

देवाच्या नावाने

राजकीय ख्रिश्चन धर्माचे अपयश

डानुतासन ब्राउन

Printed in Australia by
Maranatha Media
maranathamedia.com

July 22, 2025

ह्या पुस्तकाचे मराठी अनुवाद भाऊ जोएल एलिझाबेथ साळवी ह्यांनी केले आहे. तसेच पुनर्वाचनासाठी ताई वोईलेट डिसोझा ह्यांनी मदत केली आहे.

सामग्री

मानवी राजकारणातील ख्रिस्ती विरुद्ध येशूने परिभाषित केलेले ख्रिस्ती.................3

अमेरिकेतील मंडळी आणि राज्य यांच्यातील घनिष्ठ संबंध.....................................6

राजकारणात धर्म ही काही नवीन गोष्ट नाही..11

मिशनरी आणि साम्राज्य...17

कॉन्स्टँटाईन आणि ट्रम्प... 21

नाझी जर्मनीतील मंडळी आणि राज्य..26

देव हिंसक आहे की माणूस?...36

मानवी राजकारणातील ख्रिस्ती विरुद्ध येशूने परिभाषित केलेले ख्रिस्ती

डोनाल्ड ट्रम्प यांचा आवडते बायबल वचन “डोळ्याच्या बदल्यात डोळा” हे आहे, असं त्यांनी गुरुवारी सांगितलं. डब्ल्यूएचएएम ११८० एएम रेडिओचे होस्ट बॉब लोंसबेरी यांनी या रिपब्लिकन आघाडीच्या उमेदवाराला विचारलं की, बायबलमधलं असं कोणतं वचन किंवा गोष्ट आहे का ज्याचा त्यांच्या विचारसरणीवर किंवा व्यक्तिमत्त्वावर प्रभाव पडला आहे?

“बरं, मला वाटतं की अनेक आहेत. म्हणजे, तुम्हाला माहीत आहेच, जेव्हा आपण बायबलकडे पाहतो, तेव्हा मला वाटतं की अनेक आहेत. खूपच,” असं त्यांनी उत्तर दिलं. “आणि काही लोक पाहा, ‘डोळ्याच्या बदल्यात डोळा’, तुम्ही जवळजवळ असं म्हणू शकता. हे काही विशेष गोड किंवा सौम्य वचन नाही. पण तुम्ही जर आपल्या देशात काय घडतंय हे पाहिलंत, म्हणजे जेव्हा तुम्ही पाहता की लोक आपला गैरफायदा घेत आहेत, आणि आपल्यावर कसा उपहास करतात आणि आपल्यावर हसतात तेव्हा…”

https://www.politico.com/blogs/2016-gop-primary-live-updates-and-results/2016/04/trump-favorite-bible-verse-221954

‘डोळ्याबद्दल डोळा व दाताबद्दल दात’ असे सांगितले होते, हे तुम्ही ऐकले आहे. मी तर तुम्हांला सांगतो, दुष्टाला अडवू नका. जो कोणी तुझ्या उजव्या गालावर मारतो, त्याच्याकडे दुसरा गाल कर; जो तुझ्यावर फिर्याद करून तुझी बंडी घेऊ पाहतो त्याला तुझा अंगरखाही घेऊ दे; आणि जो कोणी तुला वेठीस धरून एक कोस नेईल त्याच्याबरोबर दोन कोस जा. जो तुझ्याजवळ काही मागतो त्याला दे आणि जो तुझ्यापासून उसने घेऊ पाहतो त्याला पाठमोरा होऊ नकोस. ‘आपल्या शेजाऱ्यावर प्रीती कर व आपल्या वैऱ्याचा द्वेष कर,’ असे सांगितले होते, हे तुम्ही ऐकले आहे. मी तर तुम्हांला सांगतो, तुम्ही आपल्या वैऱ्यांवर प्रीती करा, [जे तुम्हांला शाप देतात त्यांना आशीर्वाद द्या, जे तुमचा द्वेष करतात त्यांचे बरे करा] आणि जे तुमचा छळ करतात [व तुमच्या पाठीस लागतात] त्यांच्यासाठी प्रार्थना करा. अशासाठी की, तुम्ही आपल्या स्वर्गातील पित्याचे पुत्र व्हावे; कारण तो वाइटांवर व चांगल्यांवर आपला सूर्य उगववतो आणि नीतिमानांवर व अनीतिमानांवर पाऊस पाडतो. मत्तय ५:३८:४५

हा एक असा प्रश्न आहे जो अमेरिकेतील बऱ्याच राजकीय चर्चेच्या मुळाशी आहे आणि ज्यामुळे अमेरिकाकडे पाहणाऱ्या परराष्ट्रीय लोकांना गोंधळात टाकतो: इतके बरेच अमेरिकी ख्रिश्चन डोनाल्ड ट्रम्प यांना का इतक्या निष्ठेने पाठिंबा देतात, जे येशूसारखे वर्तन अजिबात करत नाहीत? तसेच, ख्रिश्चन मूल्यांनी प्रभावित अमेरिका देशाचे परदेशी लष्करी धोरण का अतिशय आक्रमक आहे? इतक्या शक्तिशाली "बळकट नेत्याची" गरज का भासते; अमेरिका जगात एक नंबर देश असावा अशी इतकी तीव्र आकांक्षा का आहे?

ख्रिस्ती धर्मात एक मोठी संज्ञानात्मक विसंगती आहे जी जागतिकीकरणामुळे आणखी तीव्र झाली आहे. हा अंतर्विरोध आहे येशूने दिलेल्या "तुमच्या शत्रूंवर प्रेम करा" या शांततेच्या शिकवणीचा, आणि जुन्या करारातल्या देवाच्या रागीट, बदला घेणाऱ्या रूपाचा. वैयक्तिक पातळीवर ख्रिस्ती लोक सहसा मृदु व सौम्य असतात, आणि येशूच्या मार्गाचा अवलंब करतात. पण राष्ट्रीय किंवा सामूहिक पातळीवर, विशेषत: विदेशी, इतरधर्मीय किंवा "काफिर" लोकांशी विषयात, जुन्या करारातील देवाचा "बस झाले, आता पुरेसं झाले" दृष्टिकोन प्रकट होतो. असं वाटतं की येशूच्या शिकवण्या आमच्या दैनंदिन, स्थानिक जीवनासाठी आहेत, पण ज्यांना देव माहित नाही किंवा जे आमच्या प्रमाणे देवाची उपासना करत नाहीत त्यांच्यासाठी देवाच्या रागीट इच्छेला जागा आहे. जुन्या करारातील देव शत्रूंना ठार मारतो, संपूर्णपणे नष्ट करतो... नाही काय? हेच कदाचित रिचर्ड डॉकिन्स जो कदाचित जगातील सर्वात प्रसिद्ध नास्तिक आहे यांच्या मते:

"जुन्या करारातील देव हा सर्वात अप्रिय पात्र आहे: तो मत्सराने भरलेला आहे आणि त्याचा अभिमानही तो घेतो; एक किरकोळ, अन्यायकारक, क्षमाशून्य नियंत्रणतंत्र वापरणारा; सूड घेणारा, रक्तपिपासू, वंशसमूल करणारा; स्त्रीद्वेषी, समलैंगिकद्वेषी, जातीभेद करणारा, बालहत्यारा, वंशनाश करणारा, महामारी निर्माण करणारा, स्वमग्न, क्रूर कृत्य करणारा, ऐच्छिकपणे अन्याय करणारा."

कृपया थोडं थांबा जर तुम्ही ख्रिस्ती नसल्यामुळे सहमतीने मान डोलवत असाल, किंवा ख्रिस्ती असल्यामुळे चिडून हे पुस्तिकच टाकून द्यायची तयारी करत असाल, तर संयम बाळगा. आम्हाला असं वाटतं की जुन्या करारात काय घडतंय हे समजून घेण्यासाठी एक वेगळा मार्ग आहे आणि येशू आपल्याला ते समजून घेण्यासाठी योग्य असा दृष्टिकोन देतो. पण त्यासाठी अभ्यास, नम्रता, संयम आणि सहवेदना आवश्यक आहे. या गोष्टींचा गांभीर्याने विचार करणं हे एक आशीर्वादच आहे, जरी केवळ यासाठीच असलं तरी की आपल्या मनात

असलेल्या त्या सर्वशक्तिमान अस्तित्वाच्या प्रतिमेतील भीती, एक असं अस्तित्व जे कोणत्याही क्षणी आपल्याला ठार करू शकेल, या मानसिक धक्क्याशी सामना करता यावा. पण हा तोच देव आहे का, ज्याच्याकडे येशू वर जाणार असल्याचे म्हणाला होता? रिचर्ड डॉकिन्स ज्या देवाचे वर्णन करतो, तो माणसांनी स्वतःच्या प्रतिमेत घडवलेला देव आहे तो खरा देव नाही. माझी ही आशा आहे की या अभ्यासाच्या माध्यमातून आपण आपला खरा स्वभाव दोषपूर्ण, विसरभोळा, भयभीत आणि देवाचा खरा स्वभाव दयाळू, कृपाशील, सर्वांवर प्रेम करणारा ओळखू लागू. आणि त्यामुळे आपल्याला मानवी स्थितीचे, आपण कुठून आलो आणि कुठे चाललो आहोत याचे अधिक चांगले आकलन मिळेल, आणि अखेरीस आपण आपल्या निर्माणकर्त्याशी समेट करू शकू.

मी अर्धा थाई आणि अर्धा अमेरिकन असून थायलंडमध्ये वाढलो. त्यामुळे जेव्हा मी पाहिले की अमेरिका इतर प्रत्येक देशावर आपली सत्ता लादण्याचा प्रयत्न करत आहे, तेव्हा मला प्रचंड राग आला आणि लाजही वाटली. मी, आणि माझ्यासारखे बरेच गैर-अमेरिकन लोक, अमेरिकेच्या आत्मघोषित धार्मिक आणि नैतिक भाषणामधील खरे हेतू पाहू शकत होतो ते म्हणजे पैसा, सत्ता आणि संसाधनं मिळवण्याचा स्वार्थ. मला अमेरिकेच्या परकीय देशांतील हस्तक्षेपाचा तीव्र विरोध होता, आणि जेव्हा राजकारणी लोक युद्धासाठी उतावळेपणाने घोषणा करत होते, भीती निर्माण करणारी भाषा वापरत होते, तेव्हा मला त्यांचा खोडसाळपणा पाहून धक्का बसायचा. मला जेव्हा हे समजले की अमेरिका प्रचंड कर्जात आहे आणि देशांतर्गत गरीबपणा, कौटुंबिक हिंसाचार, अमलीपदार्थांचे व्यसन, निधीअभावी चालणाऱ्या शाळा, आणि झपाट्याने वाढत चाललेली तुरुंगातील लोकसंख्या या सारख्या गंभीर समस्या आहेत, तरीही देशाचा मोठा आर्थिक निधी लष्करावर खर्च केला जातो, आणि अमेरिका जगभरात १५० देशांमध्ये सक्रिय सैनिक तैनात ठेवते तेव्हा मी थक्क झालो. इतर राष्ट्रांवर वर्चस्व गाजवण्याला एवढं प्राधान्य का दिले जाते?
(http://edition.cnn.com/interactive/2012/04/us/table.military.troops/)

मी एका धर्मनिरपेक्ष कुटुंबात वाढलो वडील अग्नोस्टिक (देव आहे की नाही, हे नक्की सांगू न शकणारे) आणि आई बौद्ध. त्यामुळे अमेरिकेतील ख्रिस्ती उजव्या विचारसरणीच्या लोकांनी युद्धाला दिलेला पाठिंबा आणि रिपब्लिकन पक्षाशी असलेली जवळीक पाहून मला प्रचंड घृणा वाटायची. (त्या वेळी माझी समज होती की रिपब्लिकन पक्ष म्हणजे युद्धाचाच पक्ष. आता मला माहिती

आहे की दोन्ही पक्ष युद्धाचेच पक्ष आहेत, फक्त रिपब्लिकन थोडे अधिक आक्रमक आणि थेट आहेत.) मी जे काही पाहिले त्यावरून ख्रिस्ती धर्म हा मला हिंसा आणि युद्धाचा धर्म वाटायचा. अनेक थाई बौद्धांची हिच समज आहे, तसंच अनेक धर्मनिरपेक्ष युरोपीय, जपानी, भारतीय लोकांचाही. पण यापासून माझं मत खरोखर बदलायला लागलं ते अनेक वर्षांनी जेव्हा मी वेल्समध्ये उच्च पदवी करत असताना एका नायजेरियन स्त्रीला भेटलो.

त्यावेळी अमेरिकेचे राष्ट्राध्यक्ष जॉर्ज डब्ल्यू. बुश यांनी इराककडे सामूहिक संहाराची शस्त्रास्त्रं असल्याचे खोटं सांगितल्यामुळे माझ्या रागाला आणखीच खतपाणी मिळाले. बुश स्वतःला एक “नव्याने जन्म घेतलेला ख्रिस्ती” म्हणवून घेत होता, त्यामुळे मला ख्रिस्ती धर्म आणि ख्रिस्ती देव दोघेही हिंसा, दडपशाही, आणि सर्वांवर नियंत्रण ठेवण्याच्या विकृत गरजेशी जोडलेले वाटत होते. देव म्हणजे सत्तेचा धोंडशाही करणारा देव वाटायचा जो आपल्या विरोधात विचार करणाऱ्यांना जाळून टाकतो आणि त्यांना अनंत काळासाठी नरकात फेकतो. तिथे त्यांना कोणतीही जागा नव्हती. तिथे इतर विचारसरणींच्या लोकांबद्दल समजूतदारपणा किंवा सहवेदना नव्हती. माझ्या अमेरिकन वडिलांनी १९६०च्या दशकाच्या उत्तरार्धात ख्रिस्ती धर्म का सोडला होता, हे मला समजून आले. आणि आज कितीही ख्रिस्ती मिशनरी परदेशात गेले, प्रचार केला, तरी लोकांच्या मनात देवाची जी प्रतिमा तयार झाली आहे ती बदलणं फार कठीण आहे. येशू आपल्या पित्याचा स्वभाव दाखवत होता हे लोक विसरून गेले. जर आपण असा विचार केला की एखादा सैतान अस्तित्वात आहे एक असा सैतान ज्याला देवाच्या स्वभावावर कलंक लावण्यात सर्वांत मोठं यश मिळवायचे होते तर तुम्हाला असं वाटत नाही का की त्याला ते पूर्णतः जमून गेले आहे? पण येशूने म्हटलं होतं की, “पिता अगदी माझ्यासारखाच आहे…”

येशूने त्याला म्हटले : “फिलिप्पा, मी इतका काळ तुमच्याजवळ असूनही तू मला ओळखत नाहीस काय? ज्याने मला पाहिले आहे त्याने पित्याला पाहिले आहे; तर ‘आम्हांला पिता दाखवा’ असे तू कसे म्हणतोस? योहान १४:९

अमेरिकेतील मंडळी आणि राज्य यांच्यातील घनिष्ठ संबंध

ख्रिस्ती धर्माच्या स्वभावाविषयी माझ्या मनात असलेले संशय बळावले, जेव्हा मी खालीलप्रमाणे काही कथा ऐकल्या:

माजी संरक्षणमंत्री डोनाल्ड रम्सफेल्ड यांनी राष्ट्राध्यक्ष जॉर्ज डब्ल्यू. बुश यांना सादर केल्या जाणाऱ्या "वर्ल्डवाइड इंटेलिजन्स अपडेट" या अहवालाच्या मुखपृष्ठावर बायबलमधील वचनं छापण्यास सुरुवात केली होती...

प्रत्येक मुखपृष्ठावर प्रेरणादायक रंगीत छायाचित्रं असत जसे की सैनिक प्रार्थना करत आहेत, एक तरुण युद्धासाठी तयार होतो आहे, सद्दाम हुसेनचा पुतळा कोसळतो आहे. त्यासोबत काही बायबल वचनंही असत काही सैनिकांना बळ देण्यासाठी, तर काही युद्धाच्या उद्दिष्टालाच "दैवी" ठरवणारी.

एका अमेरिकन रणगाड्याच्या फोटोच्या शेजारी लिहिलं होते: वेशी उघडा म्हणजे सत्याचे पालन करणारे नीतिमान राष्ट्र आत येईल. यशया २६:२”

प्रार्थनेत गुंतलेल्या दोन सैनिकांच्या फोटोखाली असं लिहिलं होते: “मी कोणाला पाठवू? आमच्यासाठी कोण जाईल?” तेव्हा मी म्हणालो, “हा मी आहे! मला पाठव.” यशया ६:८”

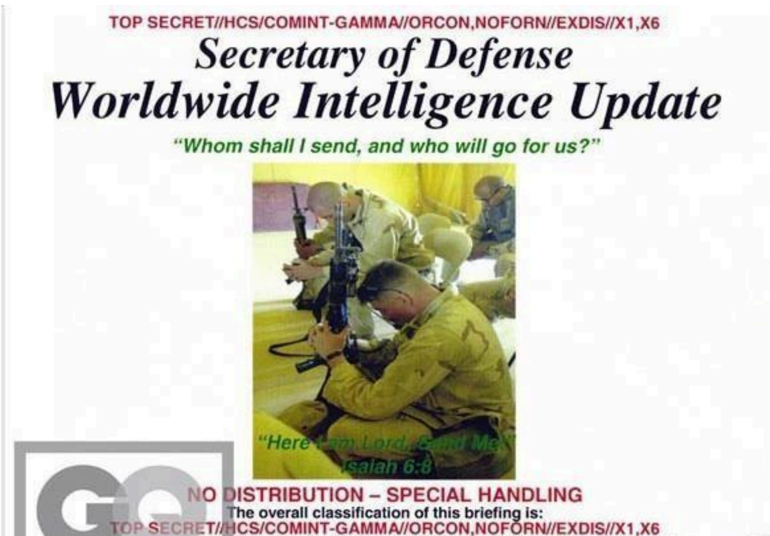

सूर्यास्ताच्या वेळी एका अमेरिकन रणगाड्याचा फोटो त्यावर लावण्यात आला आहे, ह्या कारणास्तव तुम्हांला वाईट दिवसांत प्रतिकार करता यावा व सर्वकाही केल्यावर टिकाव धरता यावा म्हणून देवाची शस्त्रसामग्री घ्या. इफिसकरांस ६:१३"

https://www.wsj.com/articles/SB124266487032730893

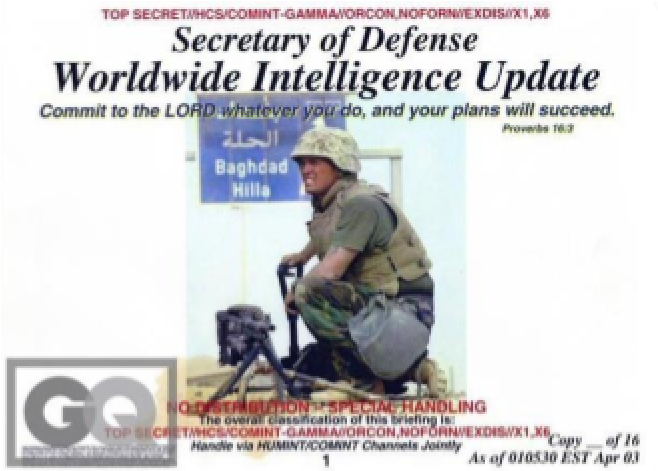

जेव्हा एखादा बाहेरचा माणूस अशा गोष्टी पाहतो तेव्हा ख्रिस्ती धर्म हा सत्ताधारी लोकांच्या हातात एक राजकीय हत्यार असल्यासारखा वाटतो. अशा गोष्टी

पाहिल्यावर एखादा मुस्लिम काय विचार करतो याची आपण कल्पनाच करू शकतो, पण हे सांगायला नकोच की त्यामुळे तो ख्रिस्ती लोकांसारखा होत नाही. योहान बाप्तिस्मा करणाऱ्याने सैनिकांना काय करायचे असे विचारले तेव्हा त्याने जे विधान केले होते त्यासोबत ढोंगीपणाची खोली जवळजवळ सहन करण्यासारखी नाही:

शिपायांनीही त्याला विचारले, “आम्ही काय करावे?” त्याने त्यांना सांगितले, “कोणावर जबरदस्ती करू नका व कुभांड आणू नका, तर आपल्या पगारात तृप्त असा.” लूक ३:१४

अमेरिका हे ऐतिहासिकदृष्ट्या पृथ्वीवरील सर्वात ख्रिस्ती देश आहे. जगभरातील ख्रिस्ती समुदाय त्यांच्या मंडळींचे भावी नेते धर्मशास्त्र शिकण्यासाठी अमेरिकेत पाठवतात. जसं सौदी अरेबियाचे धन वापरून जगभरात इस्लामला सौदी अरेबियाच्या प्रतिमेत घडवले जाते म्हणजेच वहाबवाद तसंच अमेरिकेचे संपत्तीवरचे वर्चस्व एका विशिष्ट प्रकारच्या ख्रिस्ती धर्माला टिकवून ठेवते, जो ख्रिस्ती धर्म अमेरिकेला मान्य आहे. हा एक नैसर्गिक प्रवास आहे, कारण धर्म कधीही त्या संस्कृतीपासून वेगळा असू शकत नाही, ज्यामध्ये तो जन्म घेतो. म्हणून अमेरिकेचा ख्रिस्ती धर्म खूपच “अमेरिकन” आहे. आणि जसं अमेरिका हॉलीवूड चित्रपट, कोकाकोला आणि फेसबुक संपूर्ण जगभर पोहोचवते, तसंच तो हा "अमेरिकन" ख्रिस्ती धर्मही जगभर पसरवतो.

अमेरिकेतील ख्रिस्ती लोक सैन्यात दाखल होण्यासाठी, म्हणजेच देवासाठी/देवाचा सैनिक होण्यासाठी, खूपच उत्सुक असतात. यामागचं गृहितक असं आहे की, अमेरिकन सैन्य जे काही करत आहे ते म्हणजे देवाची इच्छा पूर्ण करणे. पण येशू काय म्हणाला होता? “जा आणि राष्ट्रांना शिकवा” का “जा आणि राष्ट्रांचा तख्तापलट करा”? जेव्हा मी अमेरिकेने केलेल्या सर्व राजकीय "हस्तक्षेपांची" यादी मांडतो (ज्याला दुसऱ्या शब्दांत “शासन बदलण्याचे प्रयत्न” म्हणतात), तेव्हा एखादा पुराणमतवादी विचारू शकतो: “पण प्राचीन काळात देव स्वतःच तर राष्ट्रांच्या व्यवहारांमध्ये हस्तक्षेप करत नव्हता काय? त्याने इस्राएल या स्वतःच्या राष्ट्राचा उपयोग इतर राष्ट्रांमध्ये हस्तक्षेप करण्यासाठी केला नव्हता काय?” माझं उत्तर असं आहे: “देवाचं राज्य आणि माणसांची राज्यं यामध्ये काही फरक आहे की नाही?” ही यादी पाहताना, लक्षात ठेवा की यातील प्रत्येक घटनेमागे स्वतःची एक स्वतंत्र, गुंतागुंतीची कहाणी आहे, आणि ती स्वतः संशोधन करून समजून घेण्यासारखी आहे.

इतर राष्ट्रांची सरकारं उलथवून टाकणे: मुख्य यादी = यशस्वीपणे सत्ता उलथवून टाकणे	
चीन 1940 ते 1960	अंगोला 1975, 1980
अल्बानिया 1949-1953	झैरे 1975
पूर्व जर्मनी – 1950चे दशक	ग्रेनेडा 1983
इराण 1953	दक्षिण येमेन 1982-84
ग्वाटेमाल 1954	सुरिनाम 1982-84
कोस्टा रिका 1950, 1970-71	फिजी 1987
सीरिया 1956-57	लिबिया 1980चे दशक, 2011
मिसर (इजिप्त) 1957	निकाराग्वा 1981-90
पोर्तुगाल 1974-76	पनामा 1989
जमैका 1976-80	बुल्गेरिया 1990
सेशेल्स 1979-81	अल्बानिया 1991
चाड – 1981-82	इराक 1963, 1991, 2003
इंडोनेशिया 1957-58, 1965	अफगाणिस्तान 1980, 2001
ब्रिटिश गयाना 1953-64	सोमालिया 1993, 2007
उत्तर व्हिएतनाम 1945-1973	युगोस्लाविया 1999-2000
कंबोडिया 1955-1970	व्हेनेझुएला 2002
लाओस 1958, 1959, 1960	हैती 2004
इक्वाडोर 1960-63, 2000	सीरिया 2012
कोंगो 1960	युक्रेन 2014
ब्राझील 1962-64	
डोमिनिकन प्रजासत्ताक 1963	
फ्रान्स 1965	
क्युबा 1959	
बोलिव्हिया 1964, 1971	
घाना 1966	
चिली 1964-73	
ग्रीस 1967	
ऑस्ट्रेलिया 1973-75	

https://williamblum.org/essays/read/overthrowing-other-peoples-governments-the-master-list

मत्तय २६:५२ तेव्हा येशू त्याला म्हणाला, “तुझी तलवार परत जागच्या जागी घाल, कारण तलवार धरणारे सर्व जण तलवारीने नाश पावतील.

राजकारणात धर्म ही काही नवीन गोष्ट नाही.

आजकाल बहुतांश निधर्मी बुद्धिवादी लोक आजपर्यंत घडलेल्या घटनांमागे धार्मिक विचारसरणीचा जो खोल परिणाम आहे, त्याला कमी लेखतात. मंडळी संस्था विशेषतः कॅथलिक मंडळी या सरकारांपेक्षा कितीतरी जुन्या आणि अधिक स्थिर आहेत, आणि म्हणूनच त्या अनेकदा दीर्घकालीन योजना आखू शकतात, तर निवडणुकीतून निवडलेली सरकारे काही वर्षांनी बदलतात. एखाद्या धोरणामागील धार्मिक प्रेरणा ही निधर्मी लोकांना समजत नाही, आणि आज बहुसंख्य लोक हे निधर्मी आहेत. याशिवाय, आधुनिक माणसाला इतिहासात फारसा रस नाही. त्यामुळे धार्मिक प्रेरणांनी घडलेल्या ऐतिहासिक प्रक्रिया त्याला जणू काही अंधश्रद्धा किंवा जादूटोणा वाटतो, आणि त्यामुळे आपण त्याकडे दुर्लक्ष करतो. पण त्याचे परिणाम मात्र टिकून राहतात. मी एक उदाहरण देतो, आणि ते म्हणजे १९१७ सालचा बॅल्फर जाहीरनामा. हा दस्तऐवज आधुनिक इस्राएल राष्ट्रनिर्मितीची प्रक्रिया सुरू करणारा निर्णायक सरकारी दस्तऐवज मानला जातो.

“पॅलेस्टाईनमध्ये यहुदी लोकांसाठी एक राष्ट्रीय घर असावे, ह्या मोहिमेला सरकार अनुकूल आहे, आणि हे साध्य होण्यासाठी सर्वोत्तम प्रयत्न करेल. मात्र हे स्पष्ट समजले पाहिजे की पॅलेस्टाईनमध्ये आधीपासून राहणाऱ्या यहुदी समुदायांचे नागरिक आणि धार्मिक हक्क किंवा इतर देशांतील यहुदी लोकांचे राजकीय दर्जा व हक्क यांना त्यामुळे बाधा येता कामा नये.” - बॅल्फर जाहीरनामा

वरवर पाहता, हे एक सामान्य राजकीय पत्र वाटते, कदाचित ब्रिटिश राजकारणातील यहुदी प्रभावामुळे तयार झालेले. पण त्यामागे आणखी खोल कारणं आहेत. अनेक ख्रिस्ती झायनिस्ट बॅल्फर स्वतः यांना पॅलेस्टाईनमध्ये यहुदी राष्ट्र व्हावे असे वाटत होते, कारण त्यांच्या मते बायबलमधील अंतकालीन भविष्यवाण्या पूर्ण होण्यासाठी ते टप्पे आवश्यक होते. त्यांना असं वाटत होते की, ते येशूच्या पुनरागमनासाठी आणि जगाच्या अंतासाठी भूमी तयार करत

आहेत, ज्यामुळे एक नवा पृथ्वीस्वरूप स्वर्ग निर्माण होईल.

बॅल्फर जाहीरनाम्याच्या बाबतीत इंग्लंडमधील ख्रिस्ती झायनिस्टांचा मोठा प्रभाव होता, हे कोणालाही विशेष वाटायला नको. गोल्डमनच्या म्हणण्यानुसार, ब्रिटनचे परराष्ट्र सचिव लॉर्ड आर्थर जेम्स बॅल्फर यांच्या "धार्मिक श्रद्धा त्यांच्या राजकीय निर्णयांवर प्रभाव टाकत असत, विशेषतः यहुदी लोकांचे पॅलेस्टाईनमध्ये पुनरागमन हे बायबलमधील भविष्यवाणींची पूर्तता आहे," असे त्यांना वाटत असे. बॅल्फर यांनी लॉर्ड लायनल वॉल्टर रॉथसचाईल्ड यांच्याकडे दिलेला जाहीरनामा जे ब्रिटिश झायनिस्ट फेडरेशनचे नाममात्र अध्यक्ष होते हा जितका राजकीय दस्तऐवज होता, तितकाच तो धार्मिकही होता. "पॅलेस्टाईनमध्ये यहुदी लोकांसाठी एक राष्ट्रीय घर स्थापन करणे" ही कल्पना ख्रिस्ती श्रद्धेतील मसीहा आगमनाच्या वास्तवाशी जोडलेली होती. बॅल्फर जाहीरनामा हा केवळ आंतरराष्ट्रीय मुत्सद्देगिरीचा आणि मोठ्या शक्तींनी यहुदी आकांक्षांना दिलेल्या मान्यतेचा दस्तऐवज नव्हता.
https://www.jpost.com/Opinion/Christian-Zionism-and-the-Balfour-Declaration-508034

आज जगभरात अनेकांना आश्चर्य वाटते की अमेरिका इस्राएलला इतक्या जोमाने पाठिंबा का देते. अनेकांचा समज आहे की अमेरिकन सरकारमध्ये यहुद्यांचा प्रभाव मोठा आहे, म्हणून इस्राएलला समर्थन मिळते. खरंतर, अमेरिकेत यहुद्यांची लोकसंख्या मोठी आहे, हे खरे आहे, पण इस्राएलला जो भक्कम पाठिंबा आहे तो प्रामुख्याने ख्रिश्चन धर्मतत्वावांवर आधारलेले लोकांकडून येतो आणि त्यांच्या धार्मिक शिकवणुकीतील समजुतींवर विशेषतः भविष्यवाणींच्या अर्थावर आधारित असतो. म्हणूनच अमेरिकन सरकार इस्राएलाच्या बाजूने इतकं ठाम आणि कधीही न ढळणारं समर्थन करते, बऱ्याचदा आपल्या स्वतःच्या सुरक्षिततेचंही भान न ठेवता. माझ्या मते, मुस्लिम जगताला हे काही प्रमाणात समजलेले आहे, आणि त्यामुळेच हे आपल्याला हादरवायला लावायला हवे. यामुळे मुस्लिम अरब ख्रिस्ती अरबांकडे खूप संशयाने पाहतात.

जर तुम्ही 'बाल्फोर घोषणापत्र' आणि 'भविष्यवाणी' हे शब्द गुगलवर शोधले, तर तुम्हाला हजारो दुवे मिळतील जिथे लोक या गोष्टीकडे एक भविष्यवाणी पूर्ण झाल्याप्रमाणे पाहतात आणि म्हणतात की आपण सध्या अंतकाळात जगत आहोत. समस्या अशी आहे की या विचारसरणीचा अर्थ असा होतो की सरकारची

धोरणे ठरवू शकतात की देव या जगात कसे व कधी कार्य करतो. ही कल्पना पारंपरिक प्रोटेस्टंट विचारधारेतील मंडळी आणि राज्य यांच्यातील विभाजनाच्या तत्त्वाला खालसा करते. जर सरकार येशूच्या पुनरागमनाला गती देऊ शकत असेल, जर सरकार देवाच्या इच्छेनुसार धोरणे आखू शकत असेल, जर सरकार केवळ मिशनऱ्यांना पैसे पुरवून देवाचा संदेश पसरवू शकत असेल तर मग ख्रिस्ती लोकांना थेट सरकारमध्ये प्रवेश करून किंवा त्याच्याशी संबंध बांधून हे कार्य करण्याचा प्रयत्न केला पाहिजे, असं वाटणं स्वाभाविक ठरतं, नाही काय? हे अगदी तंतोतंत माईक पेन्स यांच्या विचारांप्रमाणे आहे. ते डोनाल्ड ट्रम्प यांचे उपराष्ट्रपती होते. त्यांनी २०१७ मध्ये जॉन हेगी यांच्या ख्रिस्ती झायनिस्ट गट 'इस्रायलसाठी एकजूट असलेले ख्रिस्ती' च्या सभेत दिलेल्या भाषणात हे विचार स्पष्ट मांडले. त्यांची ही विचारधारा १९१७ मध्ये बॅल्फर यांच्यावर प्रभाव टाकणाऱ्या लोकांच्या विचारांचा पुढचा भागच आहे. वॉशिंग्टन पोस्ट मधील हा लेख ही गोष्ट स्पष्ट करतो:

इस्रायलसाठी एकजूट असलेले ख्रिस्ती (CUFI) म्हणजे काय?
२००६ साली जॉन हेगी या सॅन अँटोनीओमधील मोठ्या मंडळीचे पास्टर यांनी याची स्थापना केली. हेगी यांनी मे २०१६ मध्ये डोनाल्ड ट्रम्प यांच्या अध्यक्षपदाच्या उमेदवारीला पाठिंबा दिला होता. CUFI ही अमेरिकेतील सर्वात मोठी इस्राएलसमर्थक संघटना आहे. ती ३० लाखांहून अधिक सदस्यत्वाचा दावा करते आणि इस्राएलसमर्थक कार्यांसाठी शेकडो कोटी डॉलर्स जमा करत आलेली आहे.

CUFI ही आजच्या घडीलाच ख्रिस्ती झायनिस्ट विचारसरणीचं अमेरिकेतील सर्वात ठळक आणि दृश्यमान रूप मानली जाते.

थांबा, पण ख्रिस्ती झायनिस्ट म्हणजे नक्की काय?
ख्रिस्ती झायनिस्ट विचारसरणी म्हणजे बायबलावर आधारित, इस्राएलला दिलेलं राजकीय व भौतिक समर्थन. आजचे ख्रिस्ती झायनिस्ट मानतात की १९४८ मध्ये इस्राएलाची स्थापना, १९६७ मधील त्याचा लष्करी विजय, आणि पॅलेस्टिनी तसेच आजूबाजूच्या अरब देशांशी सुरू असलेला संघर्ष हे सर्व बायबलामध्ये आधीच भविष्यवाणीच्या रूपात नमूद केलेले आहे आणि हे सर्व देवाने यहुदी लोकांशी केलेल्या कराराशी थेट संबंधित आहे.

इतर काही ख्रिश्चन धर्मतत्वावांवर आधारलेल्या ख्रिस्ती लोकांप्रमाणे जे

आधुनिक इस्राएल राष्ट्राला भविष्यवाणीच्या दृष्टीने फार महत्त्व देत नाहीत, त्यांच्या उलट ख्रिस्ती झायनिस्ट असा युक्तिवाद करतात की इस्राएलला आपण किती प्रखरपणे पाठिंबा देतो, यावर अमेरिका राष्ट्राचे भवितव्य अवलंबून आहे. बहुधा सर्वात जास्त उद्धृत केल्या जाणाऱ्या ख्रिस्ती झायनिस्ट आयतीपैकी एक म्हणजे उत्पत्ती १२:३, जिथे देव अब्राहामाला म्हणतो: "जे तुला आशीर्वाद देतील त्यांना मी आशीर्वाद देईन, आणि जो तुला शाप देईल त्याला मी शाप देईन."

इस्राएलसमर्थक लोकप्रतिनिधी हे अमेरिकेत फारसे दुर्मिळ नाहीत. मग माईक पेन्स यांचे ख्रिस्ती झायनिस्ट विचार वेगळे कसे?

पेन्स यांच्या ख्रिस्ती झायनिस्ट विचारसरणीतील पहिला आणि कदाचित सर्वसामान्य भाग म्हणजे ते मानतात की इस्राएल हे बायबलातील भविष्यवाणीची पूर्तता आहे. मे महिन्यात राज्य कारभाराच्या एका सभेत पेन्स यांनी जाहीरपणे म्हटले की, “१९४८ मध्ये जेव्हा इस्राएल स्थापन झाला, तेव्हा एक भविष्यवाणी अक्षरशः खरी ठरली.” मात्र पेन्स हे मुद्दाम भावी भविष्यवाण्यांच्या पूर्ततेबाबत तर्कवितर्क करण्याचे टाळतात ही गोष्ट ख्रिस्ती झायनिस्टांच्या वर्तुळातही वादग्रस्त मानली जाते, आणि बाहेरील जगात तर नक्कीच. उपराष्ट्रपतीकडून अशी वक्तव्ये झाल्यास प्रशासन इस्राएल-फिलिस्तीन शांतता करारासाठी जे प्रयत्न करत आहे, त्यावर गंभीर शंका निर्माण होऊ शकते.

पेन्स यांच्या विचारांमध्ये एक दुसरी, अधिक सूक्ष्म संकल्पना आहे ती म्हणजे इस्राएल हे देवाच्या “निष्ठेचे लक्षण” आहे. निष्ठेचा हा मुद्दा गेल्या काही दशकांमध्ये अधिक विशिष्ट ख्रिश्चन धर्मतत्वावांवर आधारलेले हेतू घेऊन पुढे आला आहे, कारण पेन्स आणि इतर ख्रिस्ती लोकांना असं वाटते की ते अधिकाधिक निधर्मी होत चाललेल्या सार्वजनिक जीवनात कोपऱ्यात ढकलले जात आहेत. त्यामुळे इस्राएलाचे अस्तित्व हे एक वस्तुनिष्ठ पुरावा ठरते की “देवाने स्वतःच्या लोकांशी केलेलं वचन पूर्ण केले,” पेन्स यांच्या शब्दांत. देवाची निष्ठा ही ख्रिस्ती झायनिस्टांच्या श्रद्धेमध्ये एक विशिष्ट भूमिका बजावते इस्राएलाच्या स्वातंत्र्यप्राप्तीने हे सिद्ध केले की देव मानवी व्यवहारांमध्ये हस्तक्षेप करतो. त्यामुळे इस्राएलाचे भवितव्य हे त्यांच्यासाठी एक मूलगामी धर्मसिद्धांत आहे: फक्त इस्राएल समृद्ध झाल्यावरच देव स्वतःच्या शब्दाला खरे ठरवतो.

https://www.washingtonpost.com/news/made-by-history/wp/2017/07/17/what-you-need-to-know-about-mike-pences-speech-to-christians-united-for-israel/?utm_term=.d6226e5aca76

तुम्हाला आता समजायला लागलं आहे का की आपण देवाची इच्छा कशी समजतो हे का इतकं महत्त्वाचं आहे? जर तुम्ही ख्रिस्ती असाल, तर या विचित्र वाटणाऱ्या विरोधाभासांवर मनन करणं आवश्यक आहे. Fatheroflove.info या ठिकाणी या प्रश्नांनी आम्हाला फार खोलवर अस्वस्थ केले आहे, आणि आम्ही अनेक वर्षं हे समजून घेण्यासाठी प्रयत्नशील आहोत की देवाला आपण त्याला कसा समजावं, आणि आपल्या जीवनासाठी त्याची इच्छा काय आहे, हे आपण कसं समजून घ्यावे? आणि अशा प्रकारच्या ख्रिस्ती विचारसरणीकडे आपण कशा प्रकारे पाहावं? आणि जर तुम्ही ख्रिस्ती नसाल, आणि ही सगळी गोष्ट तुम्हाला अतिशय विचित्र किंवा अडचणीची वाटत असेल, तरीही आम्ही आग्रह करतो की तुम्ही याचा विचार जरूर करा कारण तुमच्या आजूबाजूचे जग अशा शक्तींनी घडवले जात आहे ज्या धार्मिक विचारसरणीवर आधारित आहेत. आणि जर तुम्हाला ही विचारसरणीच समजली नाही, तर तुम्ही अंधारात हातपाय मारत, फक्त अंदाज लावत राहाल. राजकीय आणि सामाजिक क्षेत्रात सकारात्मक बदल घडवायचा असेल, तर धर्मशास्त्र आणि धार्मिक इतिहास यांचं ज्ञान आवश्यक आहे जरी तुम्ही स्वतः धार्मिक नसलात, तरीही.

कारण फारसं काही बदललेलं नाही आहे फक्त एवढंच की आजच्या काळात लोकांचे इतिहासाच्या दृष्टिकोनातून विचार करणे कमी झाले आहे. पण आजही लोक त्यांच्या नेत्यांमध्ये भविष्यवाणींचे प्रतिरूप पाहतात. हीच विचारधारा अनेक ख्रिस्ती लोक आज अध्यक्ष ट्रम्प यांना पाठिंबा देताना वापरतात; ते ट्रम्पची तुलना पर्शियाच्या राजा सिरस याच्याशी करतात जो एक अविश्वासी होता, पण ज्याला यशया ४४ व ४५ मध्ये देवाने स्वतःचा सेवक आणि अभिषिक्त म्हणून संबोधले आहे. अनेक ख्रिस्ती हे मान्य करतात की ट्रम्प हा फारसा भक्त ख्रिस्ती नाही. त्याच्या नैतिक वर्तनाविषयीही त्यांना कल्पना आहे की तो नैतिकदृष्ट्या भ्रष्ट आहे. तरीही, ते असं मानतात की देव त्याचा वापर करत आहे, अगदी जसं देवाने सिरसचा वापर केला होता.

जेव्हा डोनाल्ड ट्रम्प २०१६ च्या सुरुवातीला रिपब्लिकन पक्षाच्या अध्यक्षपदाच्या उमेदवारीसाठी एक गंभीर दावेदार ठरला, तेव्हा काही ख्रिस्ती लोकांनी

त्याच्याकडे मोक्ष देणाऱ्या साधनाप्रमाणे पाहायला सुरुवात केली. ही कल्पना मुख्यतः त्या धार्मिक सीमारेषेवरील गटांकडून आली ज्यांच्याशी ट्रम्पने जवळीक साधली होती दूरदर्शन धर्मोपदेशक, पेन्टेकोस्टल्स आणि "आरोग्य आणि संपत्ती" ची आश्वासने देणारे धार्मिक व्यापारी. ही कल्पना अशा व्यक्तींकडून आली जसे की लान्स वॉलनाउ, एक इव्हँजेलिकल सार्वजनिक वक्ता, ज्याने ट्रम्पच्या प्रचार मोहिमेदरम्यान त्याची भेट घेतली होती. २०१५ पासूनच वॉलनाउ अशा प्रकारचे लेख लिहीत होता जे ट्रम्पची तुलना सिरस या पर्शियन सम्राटाशी करत होते. वॉलनाउचा युक्तिवाद होता की इतिहासभर देवाने मूर्तिपूजक नेत्यांचाही उपयोग आपल्या इच्छेच्या पूर्ततेसाठी आणि आपल्या लोकांच्या संरक्षणासाठी केला आहे. जसा सिरस हा याहवेने अभिषिक्त केलेला एक सामर्थ्यशाली राजा होता, ज्याने निर्वासित यहुदी लोकांना बाबेलमधून परत येरुशलेममध्ये येऊन त्यांचे मंदिर पुन्हा उभारण्याची मुभा दिली, तसाच ट्रम्पही "राजकीय शुद्धतेच्या आत्म्याविरुद्ध एक भयंकर गदा आहे," असं वॉलनाउचं म्हणणं होतं. वॉलनाउने आपली ही संकल्पना अखेर देवाचा अराजकता उमेदवार (२०१६) या शीर्षकाखाली एका पुस्तकात प्रकाशित केली. निवडणुकीच्या अगोदरच हे पुस्तक अमेझॉन च्या सर्वाधिक विकल्या गेलेल्या पुस्तकांच्या यादीत एकोणविसाव्या स्थानावर पोहोचले, आणि इतर अनेकांनीसुद्धा ही तुलना चालू ठेवली. मार्च २०१८ मध्ये, इस्रायलाचे पंतप्रधान बेंजामिन नेतान्याहू यांनी अमेरिका भेटीदरम्यान ट्रम्पची ओव्हल ऑफिसमध्ये भेट घेतली आणि इव्हँजेलिकल समर्थकांच्या गजरात सामील झाले. नेतान्याहू म्हणाले, "यहुदी लोकांची स्मरणशक्ती खूप दीर्घकालीन असते. त्यांना सिरस आठवतो. '२५०० वर्षांपूर्वी त्याने जाहीर केले होते की बाबेलमध्ये असलेले यहुदी निर्वासित परत येऊ शकतात आणि येरुशलेममध्ये त्यांचं मंदिर पुन्हा उभारू शकतात.'"
https://harpers.org/archive/2018/05/exiled/

पण इथे पुन्हा एकदा विरोधाभास उभा राहतो. मानवी सरकारे बलावर चालतात. आधुनिक इस्राएलदेखील बल वापरूनच निर्माण झाले. पण येशूने कधी बळाचा वापर केला काय? ख्रिस्त आपल्याला जगाला त्याच्या पित्याशी बळाच्या माध्यमातून जोडायला सांगतो काय? असा काही मार्ग त्याच्या नावाशी, त्याच्या स्वभावाशी सुसंगत आहे काय? आणि यावरून एक अजून खोलवर प्रश्न उपस्थित होतो म्हणजे देवाचं राज्य मानवी राज्यांसारखंच आहे काय? ते बळावर चालतं काय? त्याचे नियम फक्त त्याने तसे सांगितले म्हणून आहेत का मानवी कायद्यांप्रमाणे, जे कधीही मनमानीने बदलता येऊ शकतात? की देवाचे नियम हे सृष्टीच्या आराखड्यानुसार, तिच्या स्थैर्यासाठी, आणि आपल्या कल्याणासाठी

आखलेले आहेत?

या लेखात वर उद्धृत केलेली Harper’s मधील लेखिका मेघन ओ’गिब्लिन हिने 2000 च्या दशकाच्या सुरुवातीला प्रसिद्ध मूडी बायबल इन्स्टिट्यूट मध्ये धर्मशास्त्राचा अभ्यास केला होता, पण नंतर तिने तिचा विश्वास सोडला. ती आपला लेख एका हळव्या आणि दुःखद मनःस्थितीत संपवते, जिथे ती देवाच्या स्वभावाविषयी असलेल्या तिच्या साशंकतेचं चित्र रंगवते:

“उपाध्यक्ष जुन्या करारातील उद्धाराच्या वचनांचा आवर्जून उल्लेख करतो, पण हे ग्रंथ एका क्रूर नैतिक गणितावर आधारलेले आहेत, जे ख्रिस्ताच्या शिकवणीशी जुळवणं कठीण जाते. इस्राएलला नेहमी त्याच्या कृतीनुसार फळ मिळते शिक्षा किंवा उद्धार पण त्या चक्रात अनेकजण फटकारले जातात. इस्राएलाचे शत्रू निर्दयपणे ठार मारले जातात. आणि त्या असंख्य परकीय जमाती ज्या देवाने याहूदासाठी ठरवलेल्या भूमीवर राहात होत्या, किंवा ज्या त्यांच्या धार्मिक शुद्धतेला धोका ठरू शकत होत्या त्यांचा अंत होतो. त्यांच्या विनाशाचा उल्लेख त्या कथा-कथनात केवळ एका वाक्यात केला जातो: ‘मिद्यान लोक जिथे राहत होते ती सगळी गावे त्यांनी जाळून टाकली, आणि त्यांची सर्व छावणीदेखील.’ मला आठवते, जेव्हा मी बायबल स्कूलमध्ये होते, तेव्हा मी अशा वचनांवर येत होते माझ्या मनात पहिल्यांदा शंका उगम पावत होत्या मी समजून घेण्याचा प्रयत्न करत होते की इतक्या लोकांना एका निवडलेल्या समूहाच्या उद्धारासाठी एवढं भोगावे का लागते? का या निवडलेल्या लोकांशी देवाच्या चाललेल्या या अखंड नाटकात इतका भयंकर मोबदला द्यावा लागतो?"

आपण जसं पाहतो, तसंच आपण बनतो. आपण सतत ज्या गोष्टींचा विचार करतो, त्या आपल्या मनावर परिणाम करतात. अब्राहाम, इसहाक आणि याकोब यांच्या देवाची प्रतिमा आजच्या जगावर एक गडद सावलीसारखी पसरलेली आहे. हा देव नेमका कोण आहे? येशूने जे म्हटले, "ज्याने मला पाहिले, त्याने पित्यालाही पाहिले आहे," हे खरंच आहे काय? पित्याचा खरोखर येशूप्रमाणेच स्वभाव आहे काय? पण मग जुन्या करारात नेमकं काय घडलं? ‘अगापे’ हे पुस्तक आम्ही वाचण्याची इच्छा असलेल्या प्रत्येकाला अगदी मोफत देण्यास तयार आहोत. कृपया आमच्याशी संपर्क साधा.

मिशनरी आणि साम्राज्य

परदेशात कार्यरत असलेल्या बहुसंख्य मिशनऱ्यांचा उगम अमेरिकेतून झाला आहे. 2007 साली मी जॉर्डनमध्ये अरबी भाषा आणि इस्लाम यांचा अभ्यास करत होतो. जॉर्डन हे एक मध्य पूर्वेतील राष्ट्र आहे जे इराक आणि इस्राएलच्या मध्ये आहे. मध्य पूर्वेतील राजकारणात CIA चा सतत हस्तक्षेप झाल्यामुळे, मी आणि युनिव्हर्सिटी ऑफ जॉर्डनमध्ये एक सेमेस्टरसाठी शिकणारे इतर अमेरिकन विद्यार्थी, यांना अनेकदा प्रश्न विचारले जात असत किंवा आम्हाला CIA एजंट असल्याचा आरोप झेलावा लागत असे. अनेक मिशनऱ्यांकडेही संशयाच्या नजरेने पाहिले जाते. अनेक राष्ट्रांना असे वाटते की मिशनरी हे पाश्चात्य नियंत्रणाच्या आघाडीचे शिलेदार असतात. उदाहरणार्थ, भारत आजही मिशनऱ्यांना देशात येऊ देत नाही, कारण ते देशाच्या सार्वभौमत्वाला बाधा आणणारे मानले जातात. याच विषयावर एक उत्कृष्ट लेख आहे "The Religious Crusades" जो एका भारतीय नागरिकाने लिहिला आहे, ज्याला आपल्या देशाच्या सार्वभौमत्वाविषयी चिंता वाटते. त्यातील एक उतारा खाली दिला आहे:

CIA आणि चर्च यांच्यातील संबंध ही एक अशी बाब होती जी अमेरिकन सिनेटने १९७५ मध्ये केलेल्या तपासणीत उचलून धरली होती. योगायोगाने, या समितीचे नेतृत्व सिनेटर फ्रँक चर्च यांनी केले होते, म्हणूनच या समितीला "Church Committee" असे नाव मिळाले. या समितीच्या अहवालानुसार, CIA ने त्यांना निदान "१४ गुप्त व्यवहारांची" माहिती दिली होती, ज्यामध्ये थेट कार्यरत स्वरूपात "२१ व्यक्तींचा" जे अमेरिकी धर्मगुरू किंवा मिशनरी होते ह्यांचा वापर करण्यात आला होता. अहवाल पुढे सांगतो की यांपैकी काहीजण "ऑगस्ट १९७५ मध्येही कार्यरत होते आणि CIA च्या म्हणण्यानुसार, त्यांचा वापर केवळ गुप्त माहिती संकलनासाठी किंवा एका प्रकरणात दुसऱ्या व्यक्तीच्या छुप्या ओळखीचं संरक्षण करण्याच्या किरकोळ भूमिकेसाठी करण्यात आला होता."

मंडळींच्या सभासदच्या अहवालातील पुढील उतारा स्वतःच बोलका आहे आणि भारतात परकीय मिशनऱ्यांना परवानगी देणं किती धोकादायक ठरू शकतं हे स्पष्टपणे दाखवतो.

"CIA ने धार्मिक व्यक्तींना पगार, बोनस किंवा खर्च दिले, किंवा त्यांच्या संचालित प्रकल्पांना निधी पुरवला. या व्यक्तींपैकी बहुतांशांचा वापर गुप्त कारवायांसाठी करण्यात आला. काही जण १९६० च्या दशकाच्या मध्यात राबवण्यात आलेल्या मोठ्या गुप्त कारवायांमध्ये सहभागी होते, ज्यांचा उद्देश तृतीय जगतात कम्युनिझमशी 'स्पर्धा' करणे हा होता...

अलीकडील संबंधांपैकी सर्वात नुकसानकारक संबंध असा दिसतो की एका अमेरिकन पाद्रीचा CIA ने माहिती पुरवणाऱ्या म्हणून वापर केला होता, जो विद्यार्थीवर्गातील आणि धार्मिक क्षेत्रातील असंतोषावर माहिती पुरवत होता.

जुन्या प्रकरणांपैकी एक उदाहरण हे दाखवते की CIA ने गोपनीय आत्मिक नातेसंबंधांचा किती प्रमाणात वापर केला. CIA ने तृतीय जगातल्या एका देशातील मंडळीच्या धर्मगुरूचा 'मुख्य एजंट' म्हणून वापर केला, जो गुप्त कारवायांच्या प्रकल्पांमध्ये सहभागी होता, तसेच निरीक्षक, मूल्यमापन करणारा, एजंट शोधून विकसित करणारा आणि भरती करणारा म्हणून काम करत होता. त्याने राजकीय घडामोडींवरील माहिती आणि व्यक्तींविषयीची माहिती गोळा केली. त्याने CIA च्या प्रचार साहित्याचा प्रसार स्थानिक प्रसारमाध्यमांमध्ये केला.

CIA च्या वर्णनानुसार, त्या पाद्रीचे विश्लेषण हे त्या व्यक्तींशी असलेल्या दीर्घकालीन मैत्रीवर आधारित होते, आणि त्याच्याखालील एजंट्स हे त्याच्या व्यावसायिक आयुष्यातून त्याला चांगले परिचित होते. सुरुवातीला CIA ने त्याच्या सेवा देण्याच्या बदल्यात फक्त अधूनमधून भेटवस्तू दिल्या; नंतर, तब्बल दहा वर्षांहून अधिक काळ त्याला CIA ने डॉलर्स ११,४१४ एवढं वार्षिक वेतन दिले."

या उताऱ्यात नमूद केलेली डॉलर्स ११,४१४ ही रक्कम आपल्याला हा संकेत देते की संबंधित देश भारत असावा, कारण त्या वेळच्या चलन विनिमय दरानुसार ही रक्कम एकदम अचूक एक लाख रुपये होते. ही रक्कम केवळ एक अचूक गोल आकडा नव्हता, तर १९७० च्या दशकात भारतात ती खूप मोठी आणि लक्षणीय रक्कम मानली जात होती.

CIA स्थापन झाल्यानंतर, ख्रिस्ती मिशनऱ्यांनी विविध देशांत अस्थिरता निर्माण

करण्यात आणि CIA साठी गुप्तहेर कार्य पार पाडण्यात अत्यंत महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावली. (http://indiafacts.org/religious-crusades-cia/)
ख्रिस्ती लोकांविषयी इतका अविश्वास आहे, यात खरंच काही आश्चर्य आहे काय? प्रत्येक मिशनऱ्याने पण विशेषतः अमेरिकन आणि (इथे NATO सहयोगी देशाचे नाव टाका) मिशनऱ्यांनी ही ऐतिहासिक पार्श्वभूमी लक्षात घेतली पाहिजे, विशेषतः जेव्हा त्यांना वाटते की सुवार्ता प्रचार करणे इतके अवघड का आहे. अमेरिकन डॉलर्सना तृतीय जगातील देशांमध्ये खूप मोठे मूल्य आहे, आणि CIA चा बजेट तर जवळपास अमर्यादित वाटावा असा आहे.

1977 मध्ये असा एक कायदा मंजूर झाला होता, ज्यामध्ये CIA ला पत्रकार आणि मिशनऱ्यांचा वापर करण्यास मनाई करण्यात आली होती. पण 1996 मध्ये असं उघड झालं की, जर "राष्ट्रीय सुरक्षेला एक अद्वितीय आणि विशेष धोका" असेल, किंवा जर मिशनऱ्यांचे वरिष्ठ अधिकारी त्यासाठी सहमती देतील, तर या कायद्याला सहजपणे मोडता येते.
(https://wapo.st/2wVm3P2)

अलीकडे अशी बातमी समोर आली की एका ख्रिस्ती स्वयंसेवी संस्थेचा वापर उत्तर कोरियामध्ये गुप्तहेरगिरी करण्यासाठी मुखवटा म्हणून करण्यात आला, तसेच व्हेनेझुएलामधून एक गट हाकलून देण्यात आला.

"इथे, संयुक्त राष्ट्रांमध्ये असलेले मिशनरी सीआयएच्या खूपच जवळ गेले आहेत," असं टोनी कॅंपोलो म्हणाले ईस्टर्न युनिव्हर्सिटी येथील समाजशास्त्राचे एमेरिटस प्राध्यापक आणि शिक्षणाच्या प्रचारासाठी इव्हँजेलिकल असोसिएशन चे संस्थापक आणि अध्यक्ष एका अलीकडील पॉडकास्टमध्ये. "उदाहरणार्थ," कॅंपोलो यांनी RedLetterChristians.org वर प्रसिद्ध झालेल्या ऑडिओमध्ये सांगितले,

"बऱ्याचदा जेव्हा मिशनरी परदेशातून परत येतात विशेषतः जर त्यांनी पाकिस्तान किंवा अफगाणिस्तानसारख्या देशांमध्ये सेवा दिली असेल तेव्हा CIA त्यांना वॉशिंग्टनला बोलावते." "आणि खूप वेळा असे होते की हे मिशनरी वॉशिंग्टनला जातात आणि त्यांचे ‘विचारणीची बैठक" घेतले जाते: तुम्ही ज्या गावांमध्ये कार्यरत होतात, तिथले स्थानिक नेते कोण होते? मंडळीमधील लोकांचा अमेरिकेबद्दल दृष्टिकोन काय होता?”
https://baptistnews.com/article/campolo-says-us-missionaries-too

-close-to-cia/#.W44Ess4zZJw

असं वाटतं की अनेकदा मिशनऱ्यांवरच हे अवलंबून राहते की त्यांनी CIA सोबत काम करायचं की नाही. यात काही शंका नाही की CIA कडे त्यांचं सहकार्य मिळवण्यासाठी गोडीगुलाबी आमिषं आणि दबावाचे उपाय हे दोन्ही असतात. पण इथे एक प्रश्न उपस्थित होतो: मिशनऱ्यांना इतक्या वेळा असं का वाटते की हे करणं ठीक आहे? अमेरिका हे मंडळी आणि राज्य यांच्यातील विभाजनावर आधारित म्हणून स्थापन झाली होती. पण जर सरकारच्या फायद्यासाठी मंडळीचा वापर केला जात असेल, आणि मंडळीच्या फायद्यासाठी सरकारचा, तर मग नक्कीच अशी एक धार्मिक विचारप्रणाली प्रस्थापित केली जाऊ शकते जी दोन्ही बाजूंना अनुकूल ठरेल. खरं तर, ख्रिस्ती धर्माच्या इतिहासात असं काही घडणं नवीन नाही. अमेरिका जिला प्राचीन रोमची सर्व प्रतीकं आपलीशी वाटतात ती केवळ प्रतीकात्मकतेतच नव्हे तर धार्मिक आणि राजकीय प्रवासाच्या मार्गावरही रोमन प्रजासत्ताक आणि साम्राज्याच्या पावलावर पाऊल ठेवत आहे, असं स्पष्ट दिसते.

एकदा होऊन गेले तेच होणार; करण्यात आले तेच करण्यात येणार; भूतलावर नवे म्हणून काहीच नाही; उपदेशक १:९

कॉन्स्टँटाईन आणि ट्रम्प

तुम्हाला रोमन सम्राट कॉन्स्टंटाईन विषयी काय वाटतं ज्याने इ.स. ३१३ मध्ये ख्रिस्ती धर्मियांचा छळ संपवला, ख्रिस्ती धर्माला राज्यधर्माचा दर्जा दिला, आणि स्वतः पहिला ख्रिस्ती सम्राट बनला? हे चांगलं घडलं की वाईट? तुम्ही हे कसं समजता, यावर तुमचं इतिहासाचं, कायद्याचं आणि सुवार्तेची समज कशा प्रकारची आहे हे खूप काही उघड करणारं ठरते. जर कोणी गुगलवर 'कॉन्स्टंटाईन' आणि 'ट्रम्प' हे दोन शब्द शोधले, तर असे दोन लेख सापडतात जे या दोघांमध्ये साम्य मानतात पण त्यांपैकी एक लेख म्हणतो की हे साम्य चांगले आहे, आणि दुसरा म्हणतो की हे वाईट आहे.

खाली आहे तो माणूस जो म्हणतो की हे चांगलं आहे:

ख्रिस्ती लोक मोकळेपणाने बोलू शकत नाहीत. धार्मिक स्वातंत्र्यावर हल्ले होत आहेत. समाज भौतिकवादी आणि अनैतिक बनला आहे. पाश्चात्य संस्कृतीवर आतून आणि बाहेरून मोठे धोके आले आहेत. आणि दिसतंय की जो एक नेता शक्तिशाली बनत चाललाय, तो काही संत नाही.

तुम्हाला वाटतंय आपण २०१६ सालच्या अमेरिकेबद्दल बोलतो आहोत? नाही. आपण बोलतो आहोत इ.स. ३१२ सालच्या रोमबद्दल.

तो नेता होता कॉन्स्टन्टाईन, जो रोमन सम्राटपदासाठी संघर्ष करत होता. कॉन्स्टन्टाईनमध्ये अनेक दोष होते: त्याच्या अनेक बायका होत्या, त्याने त्यांच्यापैकी एका पत्नीला ठार मारले, तो अतिशय महत्त्वाकांक्षी होता आणि एक निर्दय सेनापती व राजकारणी होता. पण एक दंतकथा आहे की त्याला एक "रोड टू डमॅस्कस" क्षण आला त्याला एक दर्शन झाले, त्याने ख्रिस्ती धर्म स्वीकारला, आपल्या प्रतिस्पर्ध्यांवर विजय मिळवला आणि तो रोमचा महान सम्राट बनला.

कॉन्स्टन्टाईनने केवळ रोमन साम्राज्यच वाचवले नाही, तर ख्रिस्ती धर्मालाही मुक्तता दिली. इ.स. ३१३ मध्ये त्याने मिलानचा जाहीरनामा साइन केला, ज्यामध्ये ख्रिस्त्यांना आपल्या श्रद्धेचा अवलंब करण्याचं आणि मोकळेपणाने बोलण्याचं अधिकार मिळाला. हे पुरेसं होतं ख्रिस्ती लोकांना समाजात मुक्तपणे सहभागी होण्यासाठी, आणि त्याद्वारे ख्रिस्ती संदेश संपूर्ण साम्राज्यात पसरवण्यासाठी व मूर्तिपूजक संस्कृतीचं ख्रिस्तीकरण करण्यासाठी.

कॉन्स्टन्टाईन स्वतः सद्गुणांचा आदर्श नव्हता, पण त्याने असं एक वातावरण निर्माण केलं ज्यात ख्रिस्ती लोकांना समाजावर प्रभाव टाकण्याचे स्वातंत्र्य मिळाले. सुरुवातीचे ख्रिस्ती स्वतः समाजावर प्रभाव टाकण्यासाठी पूर्णपणे सक्षम होते; त्यांना सम्राटाकडून हवं होतं फक्त स्वातंत्र्य. २०१६ मध्ये परत येऊ, तर अनेक स्पष्ट साम्यस्थळं दिसतात. पाश्चात्य समाज अनेक गंभीर समस्यांना तोंड देत आहे. पुराणमतवादी ख्रिस्त्यांकडे या समस्यांवर उपाय आहेत, पण राजकीय बिनधास्तपणा आणि सांस्कृतिक मार्क्सवाद यामुळे त्यांना सार्वजनिक मंचावर मुक्तपणे बोलता येत नाही.

रूढीवादी लोकांकडे इच्छाशक्ती आहे, बळकट युक्तिवाद आहेत, आणि प्रभावी वक्तेही आहेत; त्यांच्याकडे नसलेली गोष्ट म्हणजे अशी मोकळीक की जिथे ते सामाजिक प्रश्नांवर स्पष्ट आणि रोखठोक बोलू शकतील, कोणाच्या "भावना

दुखावल्या" म्हणून प्रचंड गदारोळ आणि अपमानाचे आरोप झेलावे लागणार नाहीत. आणि डोनाल्ड ट्रम्प हा एकमेव नेता आहे जो आपल्याला हे स्वातंत्र्य देऊ शकतो.

https://www.mercatornet.com/articles/view/is-trump-the-new-constantine/17800

आपण सगळेच हे मान्य करू शकतो की सध्याचे दिवस हे अती कठीण आणि निराशाजनक आहेत, पण खरंच आपल्याला असा नेता हवा आहे का, ज्याच्याकडे आपण आपलं सार्वभौमत्व सुपूर्त करतो? आणि ख्रिस्ती म्हणून, आपल्या सुरक्षिततेसाठी आपण आपल्या अंत:करणाच्या स्वातंत्र्याचा काही भाग राज्याला द्यावा, तसंच ख्रिस्ती नसलेल्या विचारधारांवर दडपशाही करावी हे योग्य आहे काय? आपल्यासाठी अधिक महत्त्वाचं काय आहे सुरक्षा की स्वातंत्र्य? आज अनेक लोकांना १९०० च्या सुरुवातीस फॅसिझम इतक्या मोठ्या प्रमाणात कसा उदयास आला हे समजत नाही. पण त्याचं मुख्य कारण हे होतं की, लोकशाही ही अधिकाधिक अपयशी आणि अप्रभावी वाटू लागली होती. आजही तसंच दिसतं लोकशाही ही अशी गोष्ट वाटू लागली आहे की जी समोर येणाऱ्या गंभीर संकटांचा सामना करू शकत नाही. पहिला लेखक कॉन्स्टन्टाईनकडे असा नेता म्हणून पाहतो की ज्याने ख्रिस्ती धर्म "वाचवला," त्याला अखेर त्याचं "यश" दिलं आणि संपूर्ण साम्राज्य एकत्र केलं. पण जेव्हा येशू म्हणाला, "कैसराचं कैसराला, आणि देवाचं ते देवाला द्या" (मार्क १२:१७), तेव्हा त्याच्या मनात असा मानवी सत्तेचा स्वीकार होता काय?

पाहा, दुसरा लेखकही कॉन्स्टन्टाईन आणि ट्रम्प यांच्यात तशीच तुलना करतो, पण त्याचं अर्थ पूर्णपणे वेगळं आहे.

ट्रम्प यांची अमेरिकेतील सत्तेच्या सिंहासनावर चढाई अशा वेळेला झाली आहे, जेव्हा ख्रिस्ती संस्कृतीवर गंभीर आणि प्रचंड हल्ला केला जात आहे. जगभरात उग्र इस्लामने ख्रिस्ती लोकांविरुद्ध (तसेच यहुदी आणि इतर अल्पसंख्यांकांविरुद्ध) आपल्या सैतानी द्वेषाची लाट उसळवली आहे. त्याच वेळी पाश्चात्य जगात धर्मनिरपेक्ष मानवतावादाने जवळजवळ बायबलवरील श्रद्धेला पदच्युत केले आहे.

मात्र ट्रम्प यांच्या आश्चर्यकारक विजयामुळे एक नवी आशा निर्माण झाली आहे

की हे दोन्ही सैतानी हल्ले परतवून लावता येतील. आणि की गेल्या अनेक दशकांपासून खचत चाललेली बायबलमूल्य राजकीय सत्तेच्या जोरावर पुन्हा प्रस्थापित करता येतील. पण अर्थातच, तसं होऊ शकत नाही. तरीदेखील, त्यांना नव्या विश्वासाचा शिलेदार मानले जात आहे जरी त्यांच्या विश्वासाची खरी पारदर्शकता, कॉन्स्टन्टाईनप्रमाणेच, संशयास्पद आहे.

आणि इथूनच मला एक फार गंभीर आणि भविष्याबद्दल इशारा देणारं साम्य दिसते. जेव्हा या दोघांनी सत्ता मिळवली, तेव्हा त्यांच्यासमोर त्यांच्या त्यांच्या जगात अस्थिरता निर्माण करणारी आणि एकमेकांशी भिडणारी परिस्थिती होती. कॉन्स्टन्टाईनसमोर येशूच्या देवत्वाविषयीचे एक मोठं धार्मिक वादाचे संकट होते. ट्रम्पसमोर इस्राएल/पॅलेस्टाईन संघर्ष उभा आहे.

आपल्याला माहीत आहे की कॉन्स्टन्टाईनने त्याच्या समस्येचे कसं निराकरण केले. इ.स. ३२५ मध्ये त्याने नाइसिया येथे एक सर्वधर्मीय परिषद बोलावली आणि संपूर्ण साम्राज्यभरातून ख्रिस्ती नेत्यांना सहभागी होण्यासाठी आमंत्रित केले. त्याने वचन दिले की तो या एकमेकांशी भिडणाऱ्या धार्मिक गटांमध्ये फक्त एक पंच म्हणून काम करेल. पण गोष्ट तशी घडली नाही.

इतिहास सांगतो की त्या परिषदेवर त्यानेच नियंत्रण ठेवले. तो जांभळ्या वस्त्रात परिधान करून, सोन्याच्या आसनावर बसला होता आणि त्याचा देखावा असा होता की जणू “तो देवाचा एक स्वर्गदूत होता, सोनं आणि रत्नांनी झळाळलेला” (Glory to God In the Highest, Joel Hemphill, पृ. 414). आपल्या राजकीय प्रभावाचा उपयोग करत त्याने परिषदेला एक ठराविक धार्मिक मत स्वीकारायला भाग पाडले, आणि संपूर्ण ख्रिस्ती जगाला त्याचे पालन करण्यास भाग पाडले तेही मृत्यूच्या धमकीखाली.

अमेरिकन शैक्षणिक विश्वकोश असं नोंदवते: “...ही पहिलीच वेळ होती की त्याने सम्राटपदाचा वापर कोणत्यातरी मतभेदाचा तोडगा लावण्यासाठी केला.” आणि मग उरलेलं तर इतिहास आहे. त्याने राज्यसत्ता वापरून एक ख्रिस्ती धर्मसत्ता निर्माण केली, जिथे धर्मसिद्धांतांना राज्याकडून लागू केलं जाऊ लागले, आणि त्यामुळे जग आणि मंडळी यांचं एकमेकात संपूर्ण विलीनीकरण झाले. या अधार्मिक विवाहातून राज्य आणि मंडळी यांच्या संलग्नतेतून विश्वासूंना खरी सुटका मिळाली ती अमेरिकन क्रांतीमुळे, तब्बल १४०० वर्षांनंतर.

http://www.israeltoday.co.il/NewsItem/tabid/178/nid/31431/Default.aspx

तर मग मंडळी (धर्म) आणि राज्य यांचं विलीनीकरण झाले पाहिजे काय? पहिला लेखक असं मानतो की हो - वाईटावर मात करण्यासाठी ते आवश्यक आहे. दुसरा लेखक मात्र असं म्हणतो की तिथूनच एका भीषण वाईटाची सुरुवात होते. देव नेते नेमतो काय? की आपण अशा नेत्यांविरुद्ध बंड करायला हवं? जे नेते धर्मविषयक अधिकार सांगतात, त्यांच्या बाबतीत आपण कसं वागावं? हे असे प्रश्न आहेत जे अनेक शतकांपासून इतिहासाच्या मागे लागलेले आहेत. आणि हे सगळं या गोष्टीशी संबंधित आहे की आपण देवाला, त्याच्या कारभाराला आणि त्याच्या कायद्याला कसं समजतो. आपण अधिकाराला कसं पाहतो हे या गोष्टीवर ठरतं की आपण सर्वाधिक श्रेष्ठ अधिकार म्हणजे देव याला कसं पाहतो, मग तुम्ही त्याच्या अस्तित्वावर विश्वास ठेवत असाल किंवा नसलात, तरीही.

नाझी जर्मनीतील मंडळी आणि राज्य

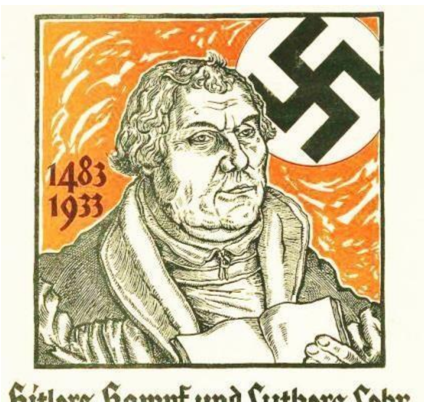

१९३३ च्या या प्रचार पोस्टरवर लिहिले आहे, "हिटलरचा लढा आणि लूथरची शिकवण ही जर्मन लोकांसाठी सर्वोत्तम बचाव आहे." (इतिहास आणि स्वतःचा सामना)

दरम्यान, अमेरिकेत जर्मनी ख्रिश्चन धर्माच्या विरोधात आहे असा युक्तिवाद करण्यासाठी हे पोस्टर वापरले जात होते. आज ख्रिश्चन धर्मावर हल्ला होत आहे असे अनेक जण म्हणताना आपण पाहत आहोत काय? (हूवर इन्स्टिट्यूशन लायब्ररी आणि आर्काइव्हज)

मंडळी आणि राज्य यांच्या एकत्रीकरणावर चिंतन करण्यासाठी आपल्याला कॉन्स्टन्टाईनपर्यंत मागे जाण्याची गरज नाही. आपल्याकडे अधिक अलीकडचा आणि संबंधित इतिहास आहे जो आपण पाहू शकतो. मी जर नाझी जर्मनीचा उल्लेख करतो आहे, तर त्याचा हेतू जर्मनीवर टीका करणे नाही, किंवा असं म्हणणं नाही की आपण त्यांच्यापेक्षा अधिक धर्मनिष्ठ किंवा चांगले होतो. प्रत्यक्षात, त्यांची ऐतिहासिक पार्श्वभूमी आपल्या परिस्थितीशी अतिशय विलक्षणपणे मिळतीजुळती आहे, आणि म्हणूनच जर्मनी हा इतिहासाचा अभ्यास करण्यासाठी इतका महत्त्वाचा काळ ठरतो. १९०० च्या सुरुवातीपासून मध्यभागापर्यंत जर्मनी हे जगातलं सर्वात विकसित, सुसंस्कृत आणि सुशिक्षित राष्ट्र मानलं जात होते. ते इतकं कुशल आणि प्रगत होते की त्यांची प्रशासकीय यंत्रणा अतिशय प्रभावीपणे चालायची, आणि अखेरीस त्यांचं दडपशाही शासन इतकं सर्वव्यापी होऊ शकले. हे फॅसिझमचं एक आदर्श रूप होतं खासगी उद्योग, धर्म, मनोरंजन आणि नागरी समाज हे सगळे राज्याच्या मार्गदर्शनाखाली एकत्रितपणे कार्यक्षम रीतीने काम करत होते.

जर्मनी हे असं राष्ट्र होते ज्याला असं वाटत होते की ते धोक्यात आहे, त्याचं स्थान आणि प्रतिष्ठा आतून आणि बाहेरून येणाऱ्या शत्रूंमुळे कमकुवत केली जात आहे. त्यामुळे त्या राष्ट्राला अधिक सुरक्षिततेसाठी, ती खरी असो किंवा केवळ काल्पनिक, काहीही कठोर पावलं उचलायला हरकत वाटत नव्हती. फक्त एका बुद्धिमान आणि कुशल सत्तेला या निर्माण झालेल्या पोकळीत स्वतःला स्थिर करण्याची संधी हवी होती. आणि जेव्हा ती संकटाची वेळ आली, तेव्हा केवळ घटनात्मक संरक्षणाच्या यंत्रणा अपुऱ्या ठरल्या, माध्यमं कमजोर ठरली, जनता सर्व गोष्टी सहजतेने मान्य करायला तयार होती इतकंच नाही, तर मंडळीसुद्धा, जे की नैतिकतेची किल्ली मानली जात होती, तेही उत्साहाने यात

सामील झाली. त्यांनी जे अधिकाराचे स्वरूप, देव राजकीय क्षेत्रात कसा कार्य करतो याविषयी समजून घेतलं होते, त्याच दृष्टिकोनामुळे त्यांनीही स्वतःला या मोहक आणि अत्यंत कार्यक्षम नव्या सत्तेच्या शक्यतेत गुंतवून घेतले.

नाझी सरकारने जर्मनीमधील प्रोटेस्टंट मंडळीमध्ये काही मूलभूत बदल घडवून आणले. सर्वप्रथम, नाझी नेतृत्वाने जर्मन ख्रिस्ती चळवळीला पाठिंबा दिला ही अशी प्रोटेस्टंटांची गटबांधणी होती, जी ख्रिस्ती धर्म आणि राष्ट्रीय समाजवाद (नॅशनल सोशलिझम) यांचं एकत्रीकरण करून अशी चळवळ निर्माण करू पाहत होती "जिच्यात सर्व अशुद्ध मानल्या गेलेल्या व्यक्तींना वगळले जाईल आणि सर्व 'खरे जर्मन' लोक तिसऱ्या राईखसाठीच्या एका आध्यात्मिक मातृभूमीत सामावून घेतले जातील."

दुसरं महत्त्वाचं पाऊल असं होतं की, नाझी नेतृत्वाने प्रोटेस्टंट ख्रिस्ती लोकांना प्रोत्साहन दिलं की त्यांनी सर्व प्रादेशिक मंडळी एकत्र करून एक राष्ट्रीय मंडळी निर्माण कराची, आणि त्याचं केंद्रीकृत नेतृत्व लुडविग म्युलर या प्रसिद्ध पाद्रीकडे सोपवावे जो नाझी पक्षाचा सदस्य होता आणि ज्याची नियुक्ती राईख बिशप म्हणून करण्यात आली. या बदलांना अनेक जर्मन प्रोटेस्टंटांनी स्वीकारले. जर्मन ख्रिस्ती चळवळीला आणि म्युलरला पाठिंबा देऊन, ते आपला विश्वास पाळत राहू शकत होते आणि त्याच वेळी हिटलरला आपली निष्ठाही दाखवू शकत होते. जुलै १९३३ मध्ये प्रोटेस्टंटांनी घेतलेल्या एका राष्ट्रीय मतदानात, जर्मन ख्रिस्त्यांना दोन-तृतीयांश मतदारांचा पाठिंबा मिळाला आणि म्युलर या चळवळीच्या नेतृत्वासाठी झालेल्या राष्ट्रीय निवडणुकीत विजयी ठरले.

(https://www.facinghistory.org/holocaust-and-humanbehavior/chapter-5/protestant-churches-and-nazi-state)

मी हे शेअर करत आहे त्यामागचं कारण म्हणजे वाचकाने इथे समजून घ्यावं की तणावाखाली असलेला मानवी समाज एका शक्तिशाली सत्तेसमोर किती दूरपर्यंत झुकू शकतो, विशेषतः जर ती सत्ता तो तणाव लवकर शमवण्यास सक्षम असेल, आणि सर्व काही विलक्षण वेगाने पार पाडत असेल, तर. आपल्याला कार्यक्षमता आणि कामगिरी यांची पूजा करायला शिकवलं गेलं नाही काय? सांस्कृतिक परिस्थिती बदलत राहतात, पण सांसारिक दृष्टिकोनातून पाहिलं तर भीतीला नेहमीच अधिक सुरक्षिततेची गरज वाटते, आणि सत्तेला नेहमीच अधिक नियंत्रणाची. मात्र, हिटलरसाठी ख्रिस्त्यांनी दिलेला इतका मोठा पाठिंबा

चिंताजनक आहे. प्रोटेस्टंट हे तर मूळतः विरोध करणारे नाहीत काय? त्यांनी केंद्रीकरणाविरुद्ध आवाज उठवायला नको काय? आणि कॅथलिक मंडळी जे स्वतःला शांततेचा तटस्थ मध्यस्थ मानतात ते एखाद्या हुकूमशहाला इतकं सहजपणे पाठिंबा का देतात? खरंच विचार केल्यास, जर दुसऱ्या महायुद्धातील युरोपियन हुकूमशहांकडे आपण पाहिलं मुसोलिनी, फ्रँको आणि हिटलर तर या सर्वांनाच कॅथलिक मंडळीकडून पाठिंबा आणि सहकार्य लाभलेले होते.

हिटलरच्या निवडणूक पोस्टरमध्ये १९३३ मधील कॉंकॉर्डाटचा (जो जर्मनी आणि व्हॅटिकन यांच्यात झालेला होता) वापर केला गेला आहे:

"एका कॅथलिक व्यक्तीने आदोल्फ हिटलरच्या संसदीय यादीला मतदान का करावं? कारण राष्ट्रीय समाजवादी राज्य हे स्वतःमध्ये आणि राईख्सकॉंकॉर्डाटच्या माध्यमातून..."

१. श्रद्धेचे संरक्षण केले जाते,
२. मंडळी बरोबर शांततेची हमी दिली जाते,
३. सार्वजनिक नैतिकता टिकवून ठेवली जाते,
४. रविवार पवित्र मानला जातो,
५. कॅथलिक शाळा सुरू ठेवण्यात आल्या आहेत,
६. कॅथलिक अंतःकरणावरचा भार आता नाहीसा झाला आहे,
७. एका कॅथलिक व्यक्तीला कायद्यापुढे व राष्ट्राच्या जीवनात समान अधिकार प्राप्त झाले आहेत,
८. धार्मिक, सेवाभावी आणि सांस्कृतिक हेतूंना पूर्णतः वाहिलेल्या कॅथलिक संस्था व संघटनांना मुक्तपणे कार्य करण्याची मुभा आहे.

म्हणून, १२ नोव्हेंबर [१९३३] रोजी एका कॅथलिक व्यक्तीने अशाप्रकारे मतदान करणे बंधनकारक आहे: जनमतसंग्रह: होय संसदीय निवडणूक: आदोल्फ हिटलर

http://www.concordatwatch.eu/kb-36931.834

या लेखाचा उद्देश राजकारणावर वाद घालण्याचा नाही, तर माणसं अशा प्रकारच्या विचारपद्धतींमध्ये का अडकतात, यामागचं खोल धार्मिक स्वरूप समजावणे आहे. आमचं अनुमान असं आहे की, हे सर्व आपल्या देवाबद्दल असलेल्या समजुतीशी निगडित आहे तो कसा न्याय करतो, त्याला नेमकं काय हवं आहे, या जगासाठी त्याची इच्छा काय आहे, आणि विशेषतः जे लोक त्याच्याशी असहमत असतात, त्यांच्याशी तो कसा वागतो, यावर सर्व काही आधारित आहे. आपल्या शत्रूवर प्रेम करणं सोपं असतं; पण आपल्या शत्रूंवर प्रेम करणे हे खूप कठीण असतं. येशूने लूक ६:३२-३६ मध्ये हेच मुद्दाम स्पष्ट केले आहे.

जे तुमच्यावर प्रीती करतात त्यांच्यावर तुम्ही प्रीती केली तर त्यात तुमचा उपकार तो काय? कारण पापी लोकही आपल्यावर प्रीती करणाऱ्यांवर प्रीती करतात. जे तुमचे बरे करतात त्यांचे तुम्ही बरे केले तर त्यात तुमचा उपकार तो काय? पापी लोकही तसेच करतात. ज्यांच्यापासून परत मिळण्याची आशा आहे त्यांना तुम्ही उसने दिले तर त्यात तुमचा उपकार तो काय? जितके दिले तितके परत मिळण्याच्या आशेने पापी लोकही पापी लोकांना उसने देतात. तुम्ही तर आपल्या वैऱ्यांवर प्रीती करा, त्यांचे बरे करा, निराश न होता उसने द्या, म्हणजे तुमचे प्रतिफळ मोठे होईल आणि तुम्ही परात्पराचे पुत्र व्हाल; कारण तो कृतघ्न व दुर्जन ह्यांच्यावरही उपकार करणारा आहे. जसा तुमचा पिता दयाळू आहे तसे तुम्हीही दयाळू व्हा.

खरंच, पित्याचा स्वभाव दयाळूपणा आहे काय? बऱ्याच जणांच्या दृष्टिकोनातून जुन्या करारामधील राष्ट्रीय-राजकीय इतिहास त्याविरुद्ध जातो, आणि आजही राष्ट्र-राज्य ख्रिस्ती धर्माला राज्यधर्म म्हणून वापरण्यासाठी किती उपयुक्त ठरतो यावर भर देतात, दयाळूपणावर नव्हे. देवाला असा एखादा ख्रिस्ती साम्राज्य हवा आहे का, जो जगभरातील राष्ट्रांवर आपले कायदे आणि नियम लादतो? देवाबद्दल असलेल्या या विसंगत आणि अस्थिर समजुतीमुळे ख्रिस्ती धर्माचा सहजपणे गैरवापर करता येतो. या संदर्भात, मी १९९५ मध्ये ट्युबिंगेन विद्यापीठात प्रोफेसर योहान यांनी नाझी युगातील चर्चच्या स्थितीबद्दल जर्मन भाषेत दिलेल्या उत्कृष्ट व्याख्यानातून विस्तृत प्रमाणात उद्धरण देतो.

मंडळीचे नेते त्यांच्या अनेक समकालीनांप्रमाणेच ट्युटॉनिक (जर्मन) गुणधर्माविषयी अतिशयोक्त अपेक्षा बाळगून होते. त्यांना वाटत होते की हे गुण विशेषतः अधिकारवादी रचना आणि लष्करी संघटनांकडे झुकणारी प्रवृत्ती जगासाठी आणि विशेषतः जर्मनीसाठी अत्यंत फायदेशीर ठरतील.

मात्र, बिशपांनी हे लक्षात घेतले नाही की मंडळीचे स्वातंत्र्य आणि तिचे हक्क हे सर्वसामान्य लोकांच्या राजकीय स्वातंत्र्याशी अविभाज्यरित्या जोडलेले आहेत. त्यांना हे दिसलेच नाही की मंडळीच्या युवक गटांना आणि क्लबांना बहरण्यासाठी इतर सर्व सामाजिक संघटनांनाही अस्तित्वाची मोकळीक असणे आवश्यक आहे. त्यांनी असा समज करून घेतला किंवा कदाचित मनोमन अशी इच्छा बाळगली की जर समाजवादी, उदारमतवादी, यहुदी आणि मुक्तविचारसरणीचे लोक नष्ट झाले, तरीही कॅथलिक मंडळी स्वतंत्रपणे अस्तित्वात राहील. त्यांना "स्वातंत्र्य" या शब्दाचा अर्थ केवळ " मंडळीच्या

सत्यासाठीचे स्वातंत्र्य" इतकाच वाटत होता. मंडळी कायद्यातील प्राध्यापक योसेफ वेनर हे यामध्ये काही अपवाद नव्हते. ४ फेब्रुवारी १९३३ रोजी राष्ट्राध्यक्षांनी जारी केलेल्या "जर्मन जनतेच्या रक्षणासाठीच्या आपत्कालीन उपाययोजना कायदा" या आदेशाचे त्यांनी स्वागत केले. या कायद्यामुळे प्रत्यक्षात देशात मार्शल लॉ लागू झाला आणि हिटलरला विरोधकांना त्यात निष्ठावान कॅथलिकांचाही समावेश होता अटक करण्याचा अधिकार मिळाला. तरीही वेनर यांनी याचे कौतुक "जर्मन संस्कृती आणि ख्रिस्ती नैतिकतेच्या शत्रूंविरुद्धच्या संघर्षासाठी सरकारने घेतलेले सशक्त आणि उद्दिष्टपूर्ण पाऊल" अशा शब्दांत केले.

३ जून १९३३ रोजी जर्मनीतील बिशपांनी "नव्या राईखमधील मंडळीबद्दलच्या बिशपांचा सामायिक पत्रव्यवहार" या पत्रात असे लिहिले:

"आपल्या पवित्र कॅथलिक मंडळीमध्ये अधिकाराचे महत्त्व आणि मूल्य खास दिसून येते... म्हणून, जर्मन राज्यात अधिकारावर दिला जाणारा नव्याने भर आम्हाला कॅथलिक म्हणून सहज समजतो. आम्ही त्याला केवळ एक नैसर्गिक सद्गुण मानत नाही, तर एक अतिमानवी (दैवी) सद्गुण देखील मानतो... आम्हाला फार आनंद होतो की या नव्या राज्यातील प्रमुख नेत्यांनी स्पष्टपणे आणि सार्वजनिकपणे जाहीर केले आहे की त्यांचे कार्य ख्रिश्चन तत्त्वांवर आधारलेले आहे. हा एक गंभीर, सार्वजनिक कटिबद्धतेचा उच्चार आहे, ज्याबद्दल सर्व कॅथलिक मनःपूर्वक आभार मानतात."

या वेळेपर्यंत नाझींचे अनेक राजकीय विरोधक मारहाणीला सामोरे गेले होते, काही जण गायब झाले होते किंवा "प्रतिबंधक नजरकैदेत" टाकण्यात आले होते, आणि यहुदी आणि कम्युनिस्टांविरुद्ध पहिल्या छळाच्या घटना (पोग्रॉम्स) घडून गेल्या होत्या. म्हणजेच बिशपांपुढे "नव्या जर्मन राज्याचे प्रमुख नेते" काय करू शकतात याचे स्पष्ट चित्र होते. त्यांच्यासाठी आणि अनेक कॅथलिक व पारंपरिक पुराणमतवादी प्रोटेस्टंट ख्रिस्ती लोकांसाठी देखील यहुदी, जिप्सी, समलैंगिक, समाजवादी, बोल्शेविक आणि "उदारमतवादी अधःपतनाचे प्रतिनिधी" हे मानवी वागणुकीस, स्वातंत्र्यास किंवा कायद्याच्या रक्षणास पात्र नव्हते. या दृष्टिकोनात बिशप आणि नाझी सरकार यांच्यात एक प्रकारची सहमती होती. बिशपांना वाटत होते की राईखकॉनकॉर्डाट पोप आणि हिटलर यांच्यात झालेला करार मंडळीचे रक्षण करेल, आणि तिच्या पारंपरिक शत्रूंच्या नाशामुळे ती बळकट होईल.

कदाचित यामुळेच त्यांच्या पत्रात विजयी आणि उत्साही सूर जाणवतो: "कधीच परत अशी वेळ येऊ नये, जेव्हा अविश्वास आणि त्यातून सुटणारी अनैतिकता जर्मन लोकांच्या अस्थिमज्जेत विष ओतते, कधीच परत अशी वेळ येऊ नये, जेव्हा देवद्वेष्ट्या बोल्शेविकांनी त्यांच्या खुनी वृत्तीने जर्मन आत्म्यांवर आघात करावा..." आणि त्यांनी त्यांच्या पत्राचा शेवट अशा आशेने केला: "जर्मन फ्यूररची शहाणपण आणि ऊर्जा कॅथलिक मंडळीविरोधात उधळल्या जाणाऱ्या ठिणग्यांना आणि धगधगणाऱ्या चिंगाऱ्यांना कायमचे विझवेल."

खरंच, ख्रिस्ती धर्माचे निरंकुश नाझीवादाशी असलेले अंतर्गत आकर्षण रोमन कॅथोलिक आणि प्रोटेस्टंट दोन्ही स्वरूपात खूपच धक्कादायक आहे.

http://www.concordatwatch.eu/showkb.php?org_id=858&kb_header_id=43191&order=kb_rank%20ASC&kb_id=36941

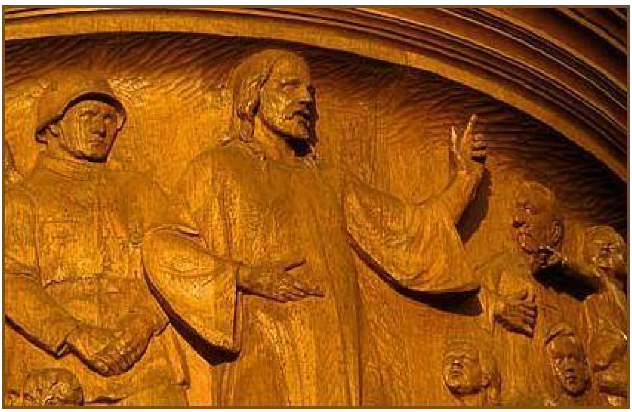

जर्मन प्रोटेस्टंट मंडळींनी, कॅथलिक मंडळींप्रमाणे, हिटलरसोबत कोणतेही कॉनकॉर्डाट केले नव्हते, कारण त्यांच्या बाबतीत असे करार अस्तित्वातच नव्हते. पण तरीही, त्यांनी स्वतःची तडजोड केली. बर्लिनमधील मार्टिन ल्यूथर मेमोरियल चर्चमधील उपदेशमंचावर (पल्पिटवर) कोरलेली एक शिल्पाकृती आहे. या कोरीवकामात येशू एका शिरस्त्राण घातलेल्या व्हेअरमाख्ट (जर्मन

सैन्य) सैनिकाच्या शेजारी उभा दाखवला आहे. (दुसऱ्या बाजूला असा एक वैरभावाने भरलेला यहुदी दाखवलेला आहे का, जो आपले पवित्र पुस्तक घट्ट पकडून आहे?) या मंडळीच्या भिंतींवर सुरुवातीला स्वस्तिकांची सजावट केली गेली होती, पण आता ती चिन्हं खोडून टाकण्यात आली आहेत कारण नाझी प्रतिके जर्मनीमध्ये आता बेकायदेशीर आहेत. या चर्चच्या घंट्यांवरसुद्धा स्वस्तिक कोरलेली होती, पण १९४२ मध्ये त्या वितळवून तो धातू बंदुका आणि दारुगोळा तयार करण्यासाठी वापरण्यात आला.

पवित्रशास्त्रात सांगितले आहे की, "सूर्याखाली काहीच नवीन नाही." आज पश्चिम मूल्यांवर हल्ला केला जातो आहे, असं जे आपल्याला वाटतंय, तेच काहीसं १९३०च्या जर्मनीतही वाटत नव्हतं काय? त्या वेळीही लोकांना असंच वाटत होतं की त्यांच्या सांस्कृतिक, धार्मिक व सामाजिक मूल्यांवर आक्रमण झालं आहे. आज पुन्हा एकदा अधिकारशाही जरी तिच्यामध्ये काही अप्रिय व त्रासदायक पैलू असले तरी आवश्यक वाटू लागली आहे काय? आणि "उद्दिष्ट जर योग्य असेल, तर त्यासाठी साधन काहीसे अमंगल असले तरी चालतील," असं म्हणत आजही अशुद्ध, तडजोडीच्या करारांची गरज भासत नाही काय? मात्र, नाझी जर्मनीच्या इतिहासामध्ये अशा प्रकारच्या विचारसरणीचा शेवटी काय परिणाम होतो, याचं आपल्या समोर ज्वलंत चित्र आहे. आपल्या भाषणाच्या शेवटी, प्राध्यापक न्यूमन ज्या आश्चर्याने या गोष्टीकडे बोट दाखवतात, ते असं की १९४५ नंतर जर्मन मंडळीनी स्वतःच्या भूमिकेचं आत्मपरीक्षण केलं नाही. काहीच शिकलेलं नाही; खरं म्हणजे खराखुरा पश्चात्तापही फारसा झालेला नाही. पण आपण खरंच यावर आश्चर्यचकित होतो काय? येशूच्या मृत्यूनंतर दोन हजार वर्षं उलटून गेली, पण आपण अजूनही त्या-त्या चुकाच पुन्हा करत आहोत कारण आपण अजूनही देवाच्या स्वभावाचा नेमका अर्थ समजलेलो नाही. आपल्याला अजूनही वाटतं की देव काही खास गटांच्या बाजूने असतो, आणि जे त्याच्या योजनेचा भाग नाहीत, त्यांचा तो नाश करतो. ही बाब इतकी साधी नाही की तुम्ही स्वतःला ख्रिस्ती म्हणता की नाही, किंवा तुम्ही तुमचा बालपणीचा धर्म नाकारलेला आहे की नाही, किंवा तुम्ही बाप्तिस्मा घेतलेला आहे की नाही ह्या गोष्टी महत्त्वाच्या आहेत, पण या प्रश्नाच्या गाभ्याशी नाहीत. गाभ्याची गोष्ट ही आहे की, तुम्ही "अधिकार", "न्याय", "दया", आणि "कायदा" यांच्याकडे कसं पाहता. तुम्ही सृष्टीकर्त्याला कसा समजता जरी तुमच्या विचारांत सृष्टीकर्त्याच्या अस्तित्वावर विश्वास नसला, तरीही तुमच्या कल्पनांमध्ये त्याचं रूप काय आहे, हे महत्त्वाचं आहे. आपल्या सरकारविषयीच्या, अधिकारशक्तीविषयीच्या, क्षमाविषयक,

न्यायविषयक कल्पना या सगळ्या धार्मिक दृष्टिकोनातून आपल्या समाजात उतरलेल्या आहेत. जवळजवळ प्रत्येक ऐतिहासिक दृष्टिकोनात एक सृष्टीकर्ता किंवा नियोजक आहे जो या जगाचा निर्माता मानला जातो. म्हणून प्रत्येक व्यक्ती जाणीवपूर्वक किंवा अजाणतेपणाने सृष्टीकर्त्याविषयी काहीतरी धारणा बाळगून असतो: हा सृष्टीकर्ता चांगला आहे की वाईट, निःस्वार्थ आहे की स्वार्थी याविषयी मनात काही ना काही मत बनलेलं असतंच. या गोष्टीला पूर्णपणे समजून घेणे आणि तिचा सामना करणे अत्यावश्यक आहे अन्यथा खरी शांती, खरा समजूतदारपणा आणि खरी प्रगती कधीच शक्य होणार नाही. खालील उतारा वरील विचारसरणीचा पुढचा भाग आहे:

नवीन करारातील प्रोटेस्टंट विद्वान बर्न्ड्ट शाल्लर यांनी नाझी कालखंडात ख्रिस्ती आणि यहुदी यांच्यातील अस्थिर नातेसंबंधांचा सखोल अभ्यास केला आहे. त्यांच्या अभ्यासातून एक धक्कादायक निष्कर्ष समोर येतो की जरी मंडळीमधील मंडळी खासगीरित्या यहुद्यांवरील हिंसक हल्ले नाकारत होती, तरीही ना कॅथलिक, ना प्रोटेस्टंट बिशप किंवा चर्च नेत्यांनी सार्वजनिकपणे या हिंसाचाराविरुद्ध काहीही बोलले नाही. फार थोडे लोक जसे की बर्लिनमधील कॅथलिक प्रोव्होस्ट बर्नहार्ड लिश्टेनबर्ग, आणि वुर्टेंबर्ग येथील प्रोटेस्टंट पाद्री ज्युलियस फॉन यान, हेल्मुट गोल्विट्झर आणि काही मोजकी नावे यांनी यहुद्यांवरील छळाचा उल्लेख केला आणि त्याविरोधात उभं राहायचे धाडस केले, काहींनी उघडपणे तर काहींनी आडपडदा घेत. पण खरोखरच धक्कादायक गोष्ट म्हणजे या मोजक्या टीकात्मक वक्तव्यांमध्ये देखील यहुद्यांविरोधी वृत्ती कधीच प्रश्नार्थक ठरवण्यात आली नाही; उलट, अनेक वेळा तिची स्पष्टपणे कबुली देण्यात आली. स्टेट बिशप वुर्म हे एकमेव उदाहरण आहेत ज्यांनी संघीय न्यायमंत्र्यांकडे याविषयी औपचारिक तक्रार नोंदवली.

त्याव्यतिरिक्त सर्वच मंडळीमधील धर्मगुरू आणि बहुतांश मंडळी प्रकाशनं पूर्णपणे गप्प राहिली. विशेषतः धक्कादायक बाब म्हणजे ही शांतता भीतीपोटी नव्हती, तर जसे स्टेट बिशप हाइनरिश रेंडटॉर्फ यांनी स्पष्टपणे सांगितले “तत्त्वनिष्ठ कारणांमुळे” होती. त्यांनी ही तत्त्वे पुढीलप्रमाणे मांडली: “मंडळीला यासाठी आभार मानावेसे वाटतात की अखेर पुन्हा एकदा अधिकारशक्ती अस्तित्वात आली आहे. ही परिस्थिती लक्षात घेता, लौकिक सत्तेला विरोध करणे धार्मिक विश्वासांविरुद्ध जाईल, विशेषतः जेव्हा ही सत्ता सरकारच्या कार्यक्रमाचा गाभा आहे.” मग प्रश्न असा आहे देवाच्या वचनाप्रती जी निष्ठा मंडळी नेहमी शपथेने जपण्याचा शब्द देते, ती निष्ठा गेली कुठे? "तू हत्या करणार नाहीस" हे

जे आज्ञावचन आहे, ते मग देवाचे वचन राहिले नव्हते काय?

देव हिंसक आहे की माणूस?

या सगळ्यासाठी “संगठित धर्म” दोषी आहे असं म्हणणं खूप सोपं आहे. पण धर्म तो संगठित असो की असंघटित अस्तित्वात आहेच. जर्मनीमध्येसुद्धा, “असंगठित” किंवा खालच्या स्तरांवर असलेल्या गटांकडूनही फारसा विरोध दिसून आला नाही. आपलं जग जसजसं एका उध्वस्तीकडे झुकतं आहे, तसतशी धर्मनिरपेक्ष मानवतावादाच्या आशा पोकळ वाटू लागतात, आणि निसर्गवादी भौतिकवादाच्या तात्त्विक उत्तरांतून निराशा निर्माण होते. Fatheroflove.info मध्ये आम्ही असा विश्वास ठेवतो की एक देव आहे पण तो पारंपरिक धर्मपंथांच्या देवासारखा नाही, जो “तत्त्व” आणि “सत्ता” यांचं नाव घेत आपल्या शत्रूंना छळतो आणि ठार मारतो. आमच्यासाठी देव तो आहे, “ज्याची दया सदासर्वकाळ आहे” (स्तोत्र १३६), आणि ज्याचा स्वभाव त्याच्या पुत्र येशूप्रमाणेच आहे. खरं तर, आमचा विश्वास असा आहे की त्याच्या पुत्राचे मुख्य

कार्य हेच आहे की आपल्याला हे दाखवणं की त्याचा पिता आपल्या शत्रूंना संपवण्यासाठी कधीही बळाचा वापर करत नाही. उलटपक्षी, तो संपूर्ण जगाचे दुःख स्वतःच्या अंगावर घेतो त्या जगाचं, ज्यामधील प्रत्येक व्यक्तीला तो आपली संतती मानतो आणि त्यांच्यावर शुद्ध “अगापे” प्रेम करतो. पण जेव्हा त्याच्या प्रेमळ आर्जवांचा सतत नकार केला जातो, तेव्हा तो दु:खाने स्वतःहून मागे सरतो. ही प्रक्रिया सर्वाधिक स्पष्टपणे आपण यरुशलेमच्या विनाशामध्ये पाहतो, जे रोमन लोकांद्वारे घडले. हे म्हणजे देव थेट शिक्षा करतो, असा प्रकारे नाही तर ही प्रक्रिया आहे आपल्या पापांची जबाबदारी स्वतःवर येण्याची, जेव्हा आपणच देवाच्या उपस्थितीपासून दूर जातो. बायबलचा मोठा भाग हा अशा पद्धतीने देव आपल्याशी बोलतो जसा आपण समजू शकतो एका अविश्वासी, हिंसक जगदृष्टीतून. पण त्याच्या आशेचा हेतू हा असतो की जसजसा आपण येशूला अधिक ओळखू लागतो, तसतसं आपलं मन बदलून आपण आपल्या पापी स्वभावापासून बाहेर पडण्याचा निर्धार करू.

अनेक लोकांना देवाची ही प्रतिमा बायबलच्या कक्षेबाहेरची वाटते आणि त्याऐवजी जी प्रतिमा रुजलेली आहे, म्हणजे असा देव जो आपल्या शत्रूंना जाळतो, अविश्वासू राष्ट्रांवर युद्ध करतो, आणि माणसांना अपयशी म्हणून न्याय करतो तीच प्रतिमा कायमची, कोरलेली वाटते. पण आम्ही असं मानतो की जी प्रतिमा देवाने मोशेला दाखवली “दयाळू, कृपावान, आणि चांगुलपण व सत्याने परिपूर्ण” ती प्रतिमा केवळ शक्यच नाही, तर ती पूर्णपणे शास्त्राधारित आहे. ती प्रत्यक्ष वचनामध्ये आहे, त्यांच्या साठी जे खोलवर अभ्यास करतील. खरं तर, आम्ही स्वतः देवाच्या चांगुलपणाचा अनुभव घेतलेला आहे, आणि तो चांगुलपण आम्हाला लोकांना वाटायचा आहे. म्हणूनच आम्ही हे लिहित आहोत... ...तुमच्यासारख्या वाचकाला स्वर्गीय सत्यांकडे मार्गदर्शन करण्यासाठी. हे केवळ मानवी अपयश उघड करण्यासाठी नाही तर अपयशं अगदी स्पष्ट आणि सर्वज्ञात आहेतच. येथील स्पष्ट आणि तीव्र टीका पुरेशी नाही. या छोट्या पुस्तिकेचा उद्देश आहे समस्येचं योग्य निदान मांडणं, ज्यायोगे तुमच्या मनात एक कुतूहल निर्माण व्हावे, किंवा तुमच्या अंतर्यामी एक खोल आकांक्षा जागृत व्हावी, आणि मग तुम्ही पुढचं पाऊल उचलावे आमच्याशी संपर्क साधण्याचे, त्या उपचारात्मक उत्तरासाठी ज्याचं नाव आहे ‘अगापे’, जेणेकरून तुम्हाला एक संधी मिळेल देवाविषयी एका वेगळ्या दृष्टिकोनाचा प्रामाणिकपणे विचार करण्याची.

कोणी माणूस एखादा दिवस दुसऱ्या दिवसापेक्षा अधिक मानतो. दुसरा कोणी सर्व

दिवस सारखे मानतो. तर प्रत्येकाने आपल्या मनाची पूर्ण खातरी करून घ्यावी. रोमकरांस १४:५

देवाच्या अशा प्रतिमेला "ज्यामध्ये अजिबात अंधार नाही" अशक्य म्हणण्यापूर्वी, आम्ही तुम्हाला विनवणी करतो की, कृपया एकदा तरी आमच्याकडून अतोनात मेहनतीने, अनेक अश्रूंनी, दुःखाने आणि प्रार्थनेने शोधून काढलेले पुरावे विचारात घ्या. देवाच्या स्वभावाच्या विषयावर झगडणे हे माणसासाठी उरलेली सर्वांत महत्त्वाची गोष्ट आहे, कारण ती आत्म्याच्या सर्वात खोल, जिव्हाळ्याच्या प्रश्नांची उत्तरं देते. येशू स्वतः, आपल्या वधस्तंभावर जाण्यापूर्वी प्रार्थनेत म्हणाला होता: “हेच तर अनंत जीवन आहे की, ते तुला, एकट्या खऱ्या देवाला ओळखोत...” (योहान १७:३). येशूच्या अंतिम प्रार्थनेत हे वाक्य इतकं मध्यवर्ती असणं, आणि आपण कृपेने “तुला ओळखू शकतो” एवढंच म्हणणं, हे दाखवून देते की त्याच्या पित्याची खरी ओळख आपल्यासाठी किती कठीण आहे. जर आपण देवाच्या स्वभावाविषयीच्या चुकीच्या समजुतीमुळे उद्‌भवणाऱ्या अपरिहार्य हिंसेपासून वाचायचे असेल, तर आपण हा प्रश्न दुर्लक्षित करून चालणार नाही जे माणसाने हजारो वर्षांपासून केले आहे. जशी माणसाची स्वतःला नष्ट करण्याची क्षमता वाढते आहे, तसंच देवाच्या खऱ्या, निर्मळ आणि प्रेममय स्वभावाची ओळख होणंही तितकंच आवश्यक ठरतं आहे. ख्रिस्ती म्हणून ख्रिस्ताचे प्रतिनिधी म्हणून ही नवी समज पसरवणे आणि आपल्या पूर्वजांनी केलेल्या चुका सुधारणे ही आपली जबाबदारी आहे. जर हा मूळ प्रश्न सुटला नसेल, तर आपण तीच जुनी चुकांची पुनरावृत्ती करणार, यात शंका नाही.

प्रोफेसर न्यूमन आपल्या व्याख्यानाचा शेवट या विचाराने करतो:

२६.०४.१९३३ रोजी हिटलरने कॅथोलिक बिशप बर्निंग यांना सांगितले, “धार्मिक सैनिक हे सर्वात मौल्यवान असतात. ते आपले सर्वस्व पणाला लावतात. म्हणूनच आपण पंथीय शाळा टिकवून ठेवणार आहोत....”

त्या काळात मंडळी गप्प राहिल्या जेव्हा त्या अजून बोलू शकत होत्या आणि हाच त्यांच्या शिरसावंद्य चुकीचा निर्णय होता, ज्याचं उत्तरदायित्व त्यांच्यावर आजही आहे. नंतर त्या जर भीतीमुळे शांत राहिल्या, तर त्यासाठी आज त्यांना कोणी दोष देऊ नये, परंतु हे स्वतःच सिद्ध करतं की संस्था म्हणून त्या इतर कुणापेक्षा चांगल्या नव्हत्या. नाझी काळात, इतर अनेक लोकांप्रमाणेच, मंडळीही प्रवाहाबरोबरच गेल्या. त्यांनी ना शांततेचा आग्रह धरला, ना न्यायासाठी आवाज

उठवला, आणि निश्चितच नैतिक वागणुकीचा कुठलाही आदर्श स्थापन केला नाही. उलट, “देवाकडून अधिकृत” अशा सत्तेविषयी दिलेल्या त्यांच्या शिकवणुकीमुळे, त्यांनी अनेक जर्मन नागरिकांच्या अस्वस्थ विवेकाला दिलासा दिला, आणि वैयक्तिक अंतरात्म्याच्या आवाजाला बदनाम केले, आणि अनेकदा गुन्हेगारी ठरवले. मंडळी स्वतः संकुचित होत्या, आणि इतरांनीही जर अशीच वागणूक दिली असेल, तरी त्या अधिक दोषी ठरतात, कारण त्यांनी लोकांना देवाच्या आज्ञा वापरून चुकीच्या वाटेवर नेले. त्या त्यांच्या समाजाचे केवळ आरसे ठरल्या, पण कधीच नैतिकतेचे आदर्श नव्हत्या. नाझी काळात आणि आजही त्यांनी प्रामुख्याने तेच शिकवले जे त्या काळाशी किंवा त्यांच्या स्वतःच्या फायद्याशी जुळत होते.

http://www.concordatwatch.eu/showkb.php?org_id=858&kb_header_id=43191&order=kb_rank%20ASC&kb_id=36941

आमचा विश्वास आहे की देव कोणालाही ठार मारत नाही, तो स्वतःच्या आज्ञांचे पालन करतो. दहा आज्ञा म्हणजे देवाच्या स्वभावाचे जणू लिखित प्रतिबिंब आहेत. त्याचा कायदा, त्याचं राज्यकारभार, त्याचं विश्व टिकवून ठेवणे हे सर्व त्याच्या चांगुलपणाचा आणि दयेचा प्रवाह आहे. आणि आम्हाला विश्वास आहे की जर तुम्ही बायबलकडे देवपुत्र येशू ख्रिस्ताच्या नजरेतून पाहिलंत, तर आम्ही हे सिद्ध करू शकतो.

या जगात बहुतेक लोक इतरांच्या नियंत्रणापासून आणि हिंसेपासून मुक्त असा जीवनक्रम जगू इच्छितात, पण आपण ज्या देवाची उपासना करतो तोच जर हिंसक आणि नियंत्रक असेल, तर अशा अस्तित्वापासून सुटणे अशक्य आहे. जेव्हा एखादं राष्ट्र विशेष मानलं जातं आणि उरलेली राष्ट्रं चिरडली जातात, नष्ट केली जातात, तेव्हा राष्ट्रांमध्ये खरी सलोखा आणि एकात्मता असणं कधीच शक्य होत नाही.

‘अगापे’ हे पुस्तक देव आणि हिंसेमधील नात्याबद्दल एक वेगळा विचार करण्याचा गंभीर प्रयत्न आहे असं विचारमंथन जे आपण समाज म्हणून एकत्र कसे जगावं याचा पाया घालू शकते, मग आपण एकमेकांशी सहमत असू वा नसू.

नॅशनल सोशलिझम हा जर्मनीसाठी काही "अपघाताने" घडलेला प्रसंग नव्हता, तो ना एखादी अनपेक्षित घटना होती जी जर्मन जनतेवर वा युरोप खंडावर

अचानक कोसळली, आणि निश्चितच तो ख्रिश्चन मंडळीसमोर आलेली एखादी दैवी आपत्ती नव्हती. उलट, हा जर्मन राजकीय आणि धर्मशास्त्रीय परंपरांचा थेट परिणाम होता.

परमेश्वर म्हणतो, चला, या, आपण बुद्धिवाद करू; तुमची पातके लाखेसारखी लाल असली तरी ती बर्फासारखी पांढरी होतील; ती किरमिजासारखी तांबडी असली तरी लोकरीसारखी निघतील. यशया १:१८

देवाच्या नावाने

राजकीय ख्रिश्चन धर्माचे अपयश

राष्ट्रांमधील वर्चस्वासाठी आणि पृथ्वीवरील संसाधनांवर नियंत्रण मिळवण्यासाठी चाललेल्या संघर्ष आणि धडपडीत, काही गोष्टींपेक्षा प्रभावी प्रेरणा दुसरी कोणतीही नाही ती म्हणजे, देवाने तुम्हाला त्याचे लोक म्हणून निवडले आहे आणि तो तुमच्या शत्रूंना नमवेल आणि चिरडून टाकेल यावर

विश्वास ठेवणे.

ब्रिटन, जर्मनी आणि विशेषतः युनायटेड स्टेट्स ऑफ अमेरिका यांसारख्या राष्ट्रांनी या कथनाचा उपयोग केला आहे. या तथाकथित ख्रिश्चन राष्ट्रांच्या शिकवणींमध्ये पराक्रमी योद्ध्यासारख्या देवाचे आवाहन केल्यामुळे, अनेकांनी ख्रिस्ती धर्माला युद्ध आणि हिंसेचा धर्म म्हणून नाकारले आहे.

या पुस्तिकेचा लेखक अशाच व्यक्तींपैकी एक होता, जो देवाचे आणि ख्रिस्ताचे वेगळे आकलन करून घेण्याचा मार्ग शोधण्यासाठी एका अनपेक्षित ठिकाणी काही ख्रिश्चनांना भेटला नाही तोपर्यंत. राष्ट्रांकडून ख्रिस्ती धर्माचा उपयोग त्यांच्या महत्त्वाकांक्षा पूर्ण करण्यासाठी कसा केला जातो, या खोट्या पद्धतीचा पर्दाफाश करणे हा या पुस्तिकेचा उद्देश आहे.

या सर्वांमुळे सर्वात मोठी हानी झाली ती म्हणजे जगाला देवाचे जे रूप दाखवले गेले, ज्यामुळे अनेक लोक दूर झाले. येशू शांतीचा राजकुमार म्हणून आला असल्यामुळे, त्याचा पिता, एकमेव खरा देव, शांतीचा राजा आहे आणि बहुतेकांनी गृहीत धरल्याप्रमाणे तो युद्धाचा देव नाही हे पुन्हा एकदा पाहण्यासाठी आणि विचार करण्यासाठी तुम्हाला आमंत्रित केले आहे.